

Isten haragjától fél Dayton népe

Azóta, hogy Clarence Darrow, a majomper fővédője, tiltakozott a tárgyalások imával való megkezdése ellen, a jámbor daytoniak attól rettegnek, hogy városukat valami szörnyű istenscapás éri

ALKOTMÁNYMÓDOSÍTÁSRA KÉSZÜLNEK A FUNDAMENTALISTÁK

A tennesseai majomperben még nem történt döntés. Még mindig az előterjesztéseknél tartanak az elvitatott tanácsok tanácsaival, mint büntetőbírói tanácsok, mint büntetőbírói tanácsok, mint büntetőbírói tanácsok.

Atottan és sápadtan feszengtek a székekben, amikor megszólalt, a hangja reszketett az izgalomtól. Darrow tiltakozását visszautasította, mert ugymond, az Tennesseeben ősi szokás, hogy minden peres ügy tárgyalásánál kikérik a Szentlélek malasztját. Ő maga is, ugymond, buzgón szokott az Egek böles urához fohászni helyes utmutatásért, mielőtt az ítéletet meghozná.

Engedélyül mégis megtette azt, hogy ezentul mindig más vallásfelekezet papja mondja a mennyei sugallatért esedező megnyitó imát.

Amikor a városban híre terjedt, hogy Darrow nemcsak nyíltan és szemérmelenül hangzott, hogy ő bizony hitetlen ember és hadat izent az Uristennek, mert nem akarja megengedni, hogy az Urat imádhassák, sokan nagyon megriáultak. Biztosra veszik ugyanis, hogy ezért az Isten az egész várost súlyosan meg fogja büntetni. Vannak olyan családok is, akik bezárták gyermekeiket a lakásba, nehogy valahogy a törvényszék közelébe találjanak menni, pont akkor, mikor oda becsap az istennyila, hogy Darrowt, meg az egész istentelen gonosz bandát agyonzzuk, s így esetleg nekik is bajuk essék.

Ki az ur ebben az országban? A Nép legyen-e továbbra is? És ha nem a nép, hát ki?

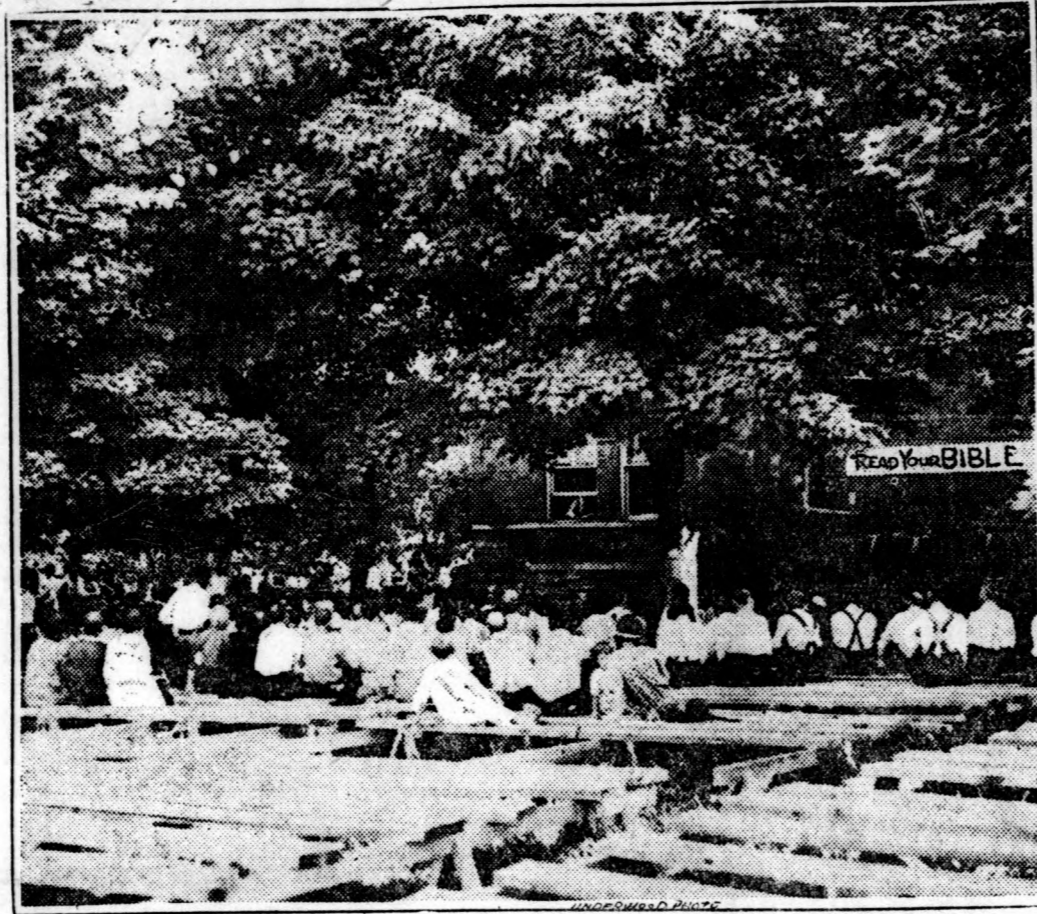
A kérdéses törvény azon az elven alapul, hogy a törvény hozásában képviselőknek jogában van a népisikolákat ellenőrizni. Több mint 25 millió gyermek jár az országban népisikolákba, s mi évente 2 millióárd dollárt költünk közeletásra. Hát ki ellenőrizzé, hogy miként költik el ezt a pénzt s mikre tanítják gyermekeinket, ha nem a nép?

Néhány valyastalan lap-szerkesztő megvetéssel kezelte az a gondolatot, hogy a népisikolákat azok ellenőrizzék, akik fenntartják; de ezek az urak nem tudnak feladni a kérdésre, hogy ki ellenőrizzé hát a népisikolákat, ha a nép nem hivatalos?

Berlinből jelentik, hogy a napokban három repülőgép érkezett az Angerstein gyár-igazgató, aki mult évben egész családját kiirtotta, s a kaszálót rájuk gyújtotta, össze-sen nyole embert pusztított el, azután önmagát is megsebesítette, könnyen, s azt hazudta, hogy husz rabló járt a kastélyban. Szörnyű gaztettét azért követte el, hogy sikkasztását elplezhesse, a rablóhistóriával. A törvényszéki elmeszák-érték hosszas tanulmányozás után épelméjűnek minősítették. Angerstein közönyösen fogadta a halálítéletet.

Tokióból jelentik, hogy a korai felszígten borzalmas ár-ny pusztított. Az ár az ország egész középső és déli részét el-öntötte. Temérdek emberéleten kívül elpusztította ugyszólván az egész rizstermést és elsodort vagy 16 ezer házat.

Kint a gyepen lesik a daytoni majomper fejleményeit

Három csatakiáltás a szent Szabadságért

WILLIAM J. BRYAN

Es a küzdelem halálos. Mi ügyünk teljes diadaláig-fognak ezután harcolni!

A multban ez a halálos birkózás a sötétben folyt. Most ez a halálos küzdelem a nyílt színen folyik.

Ki az ur ebben az országban? A Nép legyen-e továbbra is? És ha nem a nép, hát ki?

Néhány valyastalan lap-szerkesztő megvetéssel kezelte az a gondolatot, hogy a népisikolákat azok ellenőrizzék, akik fenntartják; de ezek az urak nem tudnak feladni a kérdésre, hogy ki ellenőrizzé hát a népisikolákat, ha a nép nem hivatalos?

JOHN BUTLER, (a majomtörvény szerzője)

"A hold, az egy darab zöld sajt. A szarkák minden népeknek rokolba mennek. Tennessee völgyeiben tündérek szoktak játszani. Dayton a világ legnagyobb városa."

Ha megengednek az evolucionistáknak, hogy olyasmit tanítsanak az iskoláinkban, ami nekik tetszik, hát ilyenek azok az "igazságok", amikre a gyermekeinket tanítanak, ha rájuk bízunk őket.

Fúj, hát ezek is "igazságok"? Darrow kijelentette, hogy a tanítóknak joguk van saját eszméiket a gyermekek lelkebe ültetni. No meg csak az kellene. Akkor az evolucionisták a tíz éves gyermekeket a kormány rendszer megbuktatására serkentnék. Istenkáromlásra tanítanak az apróságokat, meggyűlöltetnek a törvényeket, nem lenne a világban vallás, erkölcsösség, szeretet. Mi ragaszkodunk az egyenlőség elvéhez, ezért nem engedünk vallástaniat az iskolákban. És azért nem szabad evolúciót se tanítani, mert az az evolucionisták vallása.

CLARENCE DARROW

Mi már vagy husz éve elvesztettük a türelmesség szellemét, s omiatt annyira visszastunk a fejlődésben, hogy ma sokkal közelebb állunk a majmokhoz, mint 1306-ben.

Ma már az utca népe is ráeszmél, hogy legszentebb jogai vannak veszedelmében. És amikor ez a ráeszmélés általánossá válik, az veszedelmesebb, mint a poklok tüze.

America népének egy dolggal kell tisztában jönnie, s ugyilátszik kezd is már rájönni, s ez az, hogy a szabadság sziklaálya a Türelmesség, s hogy a türelmesség értelme ez: engedni másokat úgy cselekedni, gondolkozni, beszélni és élni, ahogy mi NEM látjuk helyesnek.

Ellentét a türelmetlenség, vagyis ha jogot követelünk arra, hogy másokat arra kényszeríthessünk, hogy úgy éljenek, ahogy mi tartjuk helyesnek.

Es mi sem jellemző jobban ezt a türelmetlenséget, mint az a törvény, melynek megsértéséért most Scopes bíróság előtt áll.

MEGINDULT A HARC AZ 'ÁTKOS' MILLIÓÉRT

Megverte és gyilkosnak nevezte Shepherdet a tárgyaláson az egyik tanu

A chicagói hagyatéki bíróság előtt megindult az a per, melyet William McClintock oldalgái rokonai és menyasszonya, Miss Pope indítottak William Shepherd és felesége ellen, akikre a fiu nakykorúsága napján rátestálta a milliós vagyonát. A felperesek azon az alapon kérik a végrendelet érvénytelenítését, hogy az család uton jött létre.

A tárgyaláson Shepherd igen vidáman és boldognak látszott. Nyoma sem látható már rajta annak a sápadtságának és rémületnek, mely hosszú vizsgálati fogsága alatt ült arán. Mosolyogva köszöntögetett jobbra-balra, kihívóan, gunyosan pislogott a felperesek és tanuik felé. Hanem nagyon kiesett a nyugalmából, amikor a tárgyaló teremből kilépett, valaki ezzel a kiáltással: "Te alaváló gyilkos gazember", valóban ragadta, s alaposan elagyabulálni kezdte.

A nagy erős ember annyira meg volt rémülve, hogy olyan tehetetlenül vergődött a támadója erős kezében, mint egy pajkosságon csipett kis gyermek. Egy deputy sheriff szabaddította ki a támadója ráncigálásából. Ekkor tünt ki, hogy a saját volt sófförje, Louis Kles volt a támadó, aki ellene vallott a nagy bűnügy folyamán.

Klest letartóztatták.

Osztrák kirohanás Magyarország ellen

Bauer, bécsi szocialista vezér katonai aknamunkával vádolja Magyarországot. — Ramek kancellár alapvadásnak mondja a vádaskodást

Bécsből jelentik: Az osztrák pénzügyi és költségvetési bizottság ma ülést tartott. Az ülés tárgya volt a Magyarország és Ausztria között a külföldi és belföldi megadóztatás, különös tekintettel a kettős megadóztatás elkerülésére az egyes adók területén.

Bauer Ottó, a szociáldemokrata párt vezére a parlament tiszteletének hiányát látja abban, hogy ilyen komplikált szerződést minden indoklás nélkül hoznak a költségvetési bizottság elé. A szerződésben foglalt kérdéseket különben sem lehet függetlenül elintézni a Magyarországgal fennálló többi kérdésektől, amelyek egy részét a békeszerződésből, más részét a Burgenland átvételéről folynak. Éppen ezért a kormány fel kellett volna hívni a kancellár már annakidején az alkalmat arra, hogy

a parlamentnek a Magyarországgal folyó különféle tárgyalásokról részletes jelentést tegyen.

A szerződésnek egyik intézkedése, amely a diplomáciai, konzuli és más hivatalnokai kar

adómentességéről beszél, egészen homályos. Kik azok a többi hivatalnokok?

Talán azok a kémek, akiket a magyar kormány Bécsben tart és talán azok a magyar rendőri orgánok, akik Bécsben betérséket követnek el.

Ezeknek kell talán adómentességet csinálni?

Ramek kancellár válaszul Bauernek és hangsúlyozza, hogy hasonló pontok vannak a többi államokkal kötött szerződésekben is, vonatkoznak főleg vám- és vasuti hivatalnokokra. Az osztrák kormány minden egyes ilyen külföldi hivatalnokot ismer, akiknek ilyen adókedvezményben része van. Ami a Bauer Ottó képviselő által mondott hírszélsekre vonatkozik, a kormány és a kancellár már annakidején az alkalmat arra, hogy

minden olyan jelentést, amely a Burgenlandból érkezik, szigorú vizsgálat tárgyává tesz, de az érkező jelentések hitelességét egyáltalán nem lehetett megállapítani.

Dr. Bauer Ottó válasza a kancellárnak és rámutat arra, hogy Magyarországgal szemben nem hírszélsegek voltak, hanem hivatalos jelentések vannak.

Olyan rendőri ügynökökről van szó, akik részben agent provokatorokként szerepelnek és akiket a magyar kormány tart és fizet Ausztriában. A magyar kormány Ausztriában katonai hírszolgálatot létesített

és ez ellen a csunya visszaélés ellen az osztrák kormány a legkisebb lépést sem tette. Mi — folytatta Dr. Bauer — a legnagyobb bizalmatlansággal viseltünk a kormány iránt, mert így viselkedik a magyar kormánnyal szemben, hogy a Burgenlandban, mint Bécsben. Azok a kancellár ebben az ügyben tett, egyáltalán nem hoznak meggyűlölt. Sürgeti a választ arra a kérdésre, amelyet annakidején a Magyarországgal kötött gazdasági tárgyalások folytatásáról és eredményéről feltett, amelyek a békeszerződésből és különösen a Burgenland átvételéből folynak. Kérdezi, hogy

mi van a burgenlandi munkások nyugdíjgyűléssel, akik azelőtt a magyar dohánnyárákban voltak foglalkoztatva.

Ramek kancellár viszonválaszában kijelenti, hogy a Magyarországgal folytatott gazdasági tárgyalások még nincsenek befejezve. Az egész komplexumból csak az adójogi kérdéseket emelték ki, amelyeket tényleg sikerült is megfelelő megoldásra vinni. Ami azt a kérdést illeti, hogy Magyarország Ausztriában katonai hírszolgálatot létesített, erre vonatkozólag azt válaszolja, hogy minden jelentést, amely a rendőrséghez, illetve a kancellárhoz hivatalosan érkezett, gondosan megvizsgálták, de csodálkoznak azon, hogy az osztrák rendőrség, amely olyan kitűnően és kifogástalanul működik, éppen ebben a kérdésben mondana csódot.

GYEREK A SZÜLEIK ELLEN

Muskegonból, Mich., jelentik: John Vanderwelp bírő meglepő ítéletet hozott egy valóperben, melyet itélőszéke előtt Jacob Brower ellen indított a felesége. A férj tanuként hozta el két leányát, a 18 éves Grace-t, aki már férjvel van és a 11 éves Almat. Mindkét leány terhelt vallomást tett az édesanyja ellen. A fiu, a 17 éves Clarence, ellenben anyja javára tanuskodott. A bírő még is a kislányt is az anyának gondjaira bízta. A bírő nem hitt a gyermekek tanuallomásainak, s összeszította mindkét házastársat, hogy a gyermekeiket kölcsönösen a saját szülei ellen uszítják.

ELITÉLTÉK A CSALÁD- IRTÓ NÉMET MÉR- NÖKÖT

Berlinből jelentik, hogy a napokban három repülőgép érkezett az Angerstein gyár-igazgató, aki mult évben egész családját kiirtotta, s a kaszálót rájuk gyújtotta, össze-sen nyole embert pusztított el, azután önmagát is megsebesítette, könnyen, s azt hazudta, hogy husz rabló járt a kastélyban. Szörnyű gaztettét azért követte el, hogy sikkasztását elplezhesse, a rablóhistóriával. A törvényszéki elmeszák-érték hosszas tanulmányozás után épelméjűnek minősítették. Angerstein közönyösen fogadta a halálítéletet.

ÁRVIZKATASZTRÓFA KOREABAN

Tokióból jelentik, hogy a korai felszígten borzalmas ár-ny pusztított. Az ár az ország egész középső és déli részét el-öntötte. Temérdek emberéleten kívül elpusztította ugyszólván az egész rizstermést és elsodort vagy 16 ezer házat.

MOSZKVBÓL PEKING- BE REPULOGÉPEN

Pekingből jelentik, hogy a napokban három repülőgép érkezett az Angerstein gyár-igazgató, aki mult évben egész családját kiirtotta, s a kaszálót rájuk gyújtotta, össze-sen nyole embert pusztított el, azután önmagát is megsebesítette, könnyen, s azt hazudta, hogy husz rabló járt a kastélyban. Szörnyű gaztettét azért követte el, hogy sikkasztását elplezhesse, a rablóhistóriával. A törvényszéki elmeszák-érték hosszas tanulmányozás után épelméjűnek minősítették. Angerstein közönyösen fogadta a halálítéletet.

GYUFAMONOPÓLIUM LESZ LENGYELOR- SZÁGBAN

Warsból jelentik, hogy a lengyel parlament elfogadott egy javaslatot, amelynek értelmében a gyufagyártás és el-árúsítás joga kizárólag a lengyel államot illeti meg. Az új monopólium révén évi egy millió dolláros jövedelemnövekedést számít a lengyel kincstár. A gyufát azonban egyelőre Svédországból szerzi be.

HAJLSZA A GYILKOS MILLIOMOS UTÁN

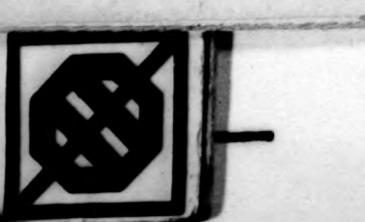
Lapunk mult számában részletesen beszámoltunk arról a borzalmas new yorki gyilkosságról, melynek áldozata egy Louis Panelle nevű sófför, a kit utasa, Phillip Knox Knapp milliómos ifju hallatlan brutálissal azért gyilkolt meg, hogy izgalmas utáni epedést kielégítse. A gyilkosság még szombaton történt, s azóta szüntelenül folyik a hajlsa az elvetemült ifju után, akinek teljesen nyoma veszett. A new yorki rendőrség azonban erősen bizakodik, hogy Knappot hamarosan kézrekeríti, mert tudni véli már a rejtőzködési helyét. A gyilkos menyasszonya elájult arra a hírre, hogy a válegényült mily szörnyű büntetést gyanusítják; de ő ma is rendületlenül hisz a fiu ártatlanságában. A hatóságok megállapították, hogy Knapp katonaszolgálatot teljesített.

SZAKSZERVEZETÜK- BŐL KIZÁRT VERESEK

New Yorkból jelentik, hogy a nőiruha munkások nemzetközi uniójának 72 tisztségelölt kirekesztették a szakszervezetből, mert a konvenció által beküldött bizottság megállapította, hogy valamennyien kommunisták és résztvettek a Metropolitan Operaházban május elsején rendezett kommunistá tüntetésen.

MOSZKVA ÉS TOKIO BARATKOZÁSA

Moszkvából jelentik, hogy ott szokatlan ünneppésséggel és szívvelszéggel fogadták az új japán nagykövetet, Tokichi Tanakát, aki tizenöle tagból álló követségi személyzet és 20 előkelő japán társaságában érkezett meg. A japán izletemberek aranybánya koncessziók nyeresége ügyében tárgyalnak a moszkvai kormánnyal.

MAGYAR HIRLAP
 A HETI KÖZLŐ
 ISSUED EVERY TUESDAY AND FRIDAY
 Address — Cím: 501 LARNED ST., cor. 1st St., Detroit, Mich.
 Publisher — Editor —
 Készítők: **Féder Antal** Szerkesztő: **Márk Béla**
RATES OF SUBSCRIPTION — ELŐFIZETÉSI ÁR:
 \$1.00 per year — egy évre, Canadában: \$2.00 a year — egy évre
 \$1.50 a half year — fél évre \$2.00 a half year — fél évre
 Entered as second class mail matter at the Post Office at Detroit, Michigan.

A Társadalom mint Söhivatal

Boudapest, jun. végén.

A "Tudománymentő Bizottság", mely három évvel ezelőtt alakult meg, egy nyomor miatt sorvadó magyar tudományosságot megmentse, ma feloszlott, azzal a megnyugtató megokolással, hogy "most már a vallás- és közoktatásügyi miniszter által létesített intézmények a tudományos munka biztosításáról tervezik gondoskodni", s így a Tudománymentő Bizottság feleslegessé vált.

A halál után már körülbelül mindegy, hogy mibe halt bele a beteg s így a Tudománymentő Bizottság feloszlásának megokolása tulajdonképpen mellékes, még akkor is, ha nem helytálló! A világ nem sokat tud a közoktatásügyi miniszter ur által létesített "intézményekről", melyek "tervezési- és gondoskodási" tudományos munkát bízottak meg a "Tudománymentő Bizottsággal". Legfeljebb egy nyomdávallalattól tudunk, mely egyes tudományos társulatok folyóiratainak kiadását állítólag megkíményti azzal, hogy a társulatok az illető nyomdától a nyomdai munkát ugyan drágán, de a papirt a minisztertel ócsón kapják, ha a miniszter ur kezdeményezésére létrehozott nyomdában dolgoztatnak. Erről azonban azt mondani, hogy "ez már" a tudományos munka biztosítása" — fantasztikus túlzás. A tényleges helyzet megfellebbezést kelthet, ha a bizottság azzal okolta volna meg feloszlását, hogy miután a magyar tudományosság menthetetlenül bizonyult, a bizottság a meddő mentési kísérleteket abbahagyja.

El kell ismerni, hogy a bizottság megtett mindent, amit csak tehetett. De ez a "minden" az adott viszonyok között borzasztóan kevés.

A legnagyobb átkunk az a naivitás, amelyről fogva bizonyos frázisokat minden gondolkodás nélkül igazságoknak elfogadunk. Ilyen frázis az is, hogy "a társadalomnak áldozatok kell hoznia a tudomány megmentésére". Ez szépen hangzik, logikusnak látezik is az ember az első hallásra azt gondolja, hogy erkölcsi tartalom is van benne. Ha azonban egy kissé vizsgáljuk ezt a frázist, hamar rájövünk, hogy nincsen benne igazság. Ennek a felismeréséhez azonban nemcsak az szükséges, hogy logikailag helyesen gondolkozzunk, hanem az is, hogy magyarul gondolkozzunk s mindent, ami a realitásnak igényével jelentkezik, a magyar viszonyok közé helyezzve vegyük vizsgálat alá. Az hogy "a társadalomnak áldozatokot kell hoznia a tudomány megmentésére", okos és igaz principium ott, ahol a társadalom szokott nagy áldozatokat hozni nagy közélókra; de ott, ahol a társadalomnak a tudományos világgal szemben való kötelezettségéről egyedül a tudományos világ bír tudomással, a társadalom pedig nem — hazug frázissá válik ugyanaz a mondat, mely egy másik (például angol vagy amerikai) társadalomra alkalmazva szintiszta igazság. Amikor nálunk egy miniszter, vagy egy bizottság a társadalomra biz valamit, az egyértelmű az ügynek a Söhivatalra szignifikálással.

Mindeszert pedig a társadalom ócsárolni — eszünkben sincsen. A társadalmat ugyanis éppen az ellenkezőjére nevelték annak, amit tőle követelnek. A kiegyezés óta az egész vonalon azt tapasztaltuk, hogy az állam rátette a kezét mindenre; dühöngött az államosítás mindenben, a autonóm és az egyéni jogok körének oly rendszeres törvényhozási szűkítésével, amintre kevés példa van az új-kor történetében. Az egész nemzetet állatkormányzati gyámság alá helyezte törvényhozási fejlődése, — aminek legzomoribb tünete az, hogy az ugynevezett intelligens középosztály fiainak százezrei keresetképtelenné váltak, mert állami fizetés vagy állami

nyugdíj nélkül az életet már éppen úgy el se tudják képzelni, mint ahogyan nem tudnának élni levő nélkül.

Annnyira államosítva vagyunk, minden hatalom és minden intézkedés annyira a kormányzat kezébe van letéve, hogy a társadalom ma már nincsen tudatában a maga feladatainak és akciókra való kötelezettségének. (15 vármegye és 26 város és község három év alatt összesen hárommilliót adott a Tudománymentő Bizottságnak; ezek között voltak adományok, melyek nem értek föl a postabélyeggel).

Ne mondjuk, hogy a társadalom közönyös volt a "tudománymentés" elméletében nagy erőt adó ideáljával szemben; ha ezt mondanánk, az csak fél igazság volna. A valódi, a százperentes igazság az, hogy az állam annyira kiszívta a társadalom energiáit, s nem is annyira pénzügyileg, mint erkölcsileg annyira kiskorúvá és akcióképtelenné tette a társadalmat, hogy nem várható tőle semmi nagy dolog mindaddig, míg a törvényhozás és a kormányzat egész politikáját gyökeresen meg nem változtatja a társadalommal szemben.

— Erre — felelek a világűrbe. Múltánolya rendkívüli közlekedésem, helyesen dörmög. A társalgás, melyet nem lehet szellemnek nevezni, lassan indul.

— Nehéz az élet — sóhajtom s mig bálumolót visszaszárörömmel, azokra a nőkre gondolok, kiket szerettem.

— Ó most a falhoz nyul, támaszkodik, inog. Ötven éves lehet, tul a veszedelmes életkoron. Sárga-virágos fehér ruhát hord, nyilván egy elkallódott viciné, fején szintelen kontyoska, mintegy szőzből, pók hálós szemétből összegyurva, arca sápadt, orra nem vörös. Sokáig tiündök, keresve a választ.

— Az — kacag végül — nehéz az élet, urfi.

Milyen finom, tapintatos. Urfinak hív. Ezt is régen hallottam. Réam mereszti pálinkás szemét, megpillantja elrongyolt Webster-szótárat, melyet hónom alatt a könyvtőhöz viszek.

— Tessék csak ideadni — indítványozza — majd én segítek.

Nem adom oda. Enélkül is nehéz az élet. Inkább aziránt érdeklődöm, van-e, gyermeke. Azt mondja, nincs, sohasem is volt. Hát az iránt érdeklődöm, van-e ura.

— Van — hadonászik a két kezével — van — és vigyorog, maga is roppant nevetésgének tartja, hogy ura van, röhg a szája, mint azé a holdé, melynek fölé a görbülő ivet rajzolunk.

Aztán csak mosolyog, folyton mosolyog. Boldog, elégedett. Rózsaszín kód esziklandozza a pisze orrát. Mindenkit köszönt, kivétel nélkül, tótos zamattal. A piacról jövő eseldektről is el akarja venni a szatyort, tászkát, hogy majd ő cepeli haza. Mi az neki. Szíve az egész viláé.

— No, isten áldja — buszuzkodom.

Nem szól semmit, tovább bandukol, gajdol magában, a gyomrából. Hájpárnakkal borított, immár elnehezült teste könnyedén libeg, a mámor lázában, lógó szőknőjé, mintha megkurtulna, vele együtt röpi. Határozottan kedves. Mozdulatai jóindulatúak, nem is nőiesek, hanem kislányosak, egy kislány játszódozó, szeleburdi mozdulatai.

— Jó napot kívánok — hallom a hangját messziről, mert ismét megfogott valakit. Nincs benne semmi számító, ragadozó. Nem kíván teteseni sem nekem, sem másoknak. Eszé ágában sincs, hogy megvoldítson, vagy fölfaljon.

Mától kezdve újra hiszek a nőkben.

Részeg asszony

Irta: **KOSZTOLÁNYI DEZSŐ**

Tyuhaj, ez a néni konyt alúöntött valamit. Berugott. Bebizony.

— Jó napot kívánok — köszön, mintha ismerne, igen illedelmesen.

A téglákon a verőfény sárga pocsolyákban pöszög. Hőség van, délelőtt tizenegy óra.

— Jó napot — viszonzom üdvözlését, fogaim között, szórakozottan, hogy hamar keretk oldhassak.

De ő elem áll. Kérdezi óhajt valamit. Rég nem látam részeg asszonyt, csak gyermekkoromban, a vidéken, bolondos paraszt-dajnákat.

— Merre tetszik menni? — vallat, bizonytalanul forgatva két szürke szemét, mely oly fényes, mint a puskagolyó.

En is megálló. Ostobaság elszalasztani ilyen alkalmat. Miért utáljuk annyira a részeg asszonyokat? Nekem, ki megvétel minden előítéletet, általánosságot, kötelességgem közelről is meglekinteni.

— Jó napot kívánok — hallom a hangját messziről, mert ismét megfogott valakit. Nincs benne semmi számító, ragadozó. Nem kíván teteseni sem nekem, sem másoknak. Eszé ágában sincs, hogy megvoldítson, vagy fölfaljon.

Mától kezdve újra hiszek a nőkben.

Legfontosabb élelmiszereink egyike a vaj. Tápszeres jelentőségéről kiderült, hogy az szoros összefüggésben van úgynevezett vitamin tartalmával, melynek igen nagy szerepe van az emberi szervezetre nézve, főképpen a növekedési korban.

Ez a magyarázata annak, miért nélkülözhetetlen a gyermekekre nézve a vaj s miért oly nehéz a pótlása valamilyen más élelmiszerral. Az újabb kutatások mutatják ki ennek a suly szerint végtelen csekély mennyiségben szereplő anyagnak a fontosságát s amellett még az is igen érdekes, hogy a vegyi izolálása, kelő tisztaságban való előállítása ennek az élettani tényezőnek még eddig nem is sikerült.

Az eddig elért eredmények bebizonyították azt, hogy az élelmiszerek legapróbb részletekig menő vizsgálatainak nemcsak megvan a maga értelme, hanem azok sokszor előre nem is sejtett fontosságra tesznek szert. Ebből a szempontból kell fölfogni két német kutatónak, Rahn és Mohr-nak legújabb vizsgálatait, amelyekkel a vaj levegőtartalmát igyekeztek pontosan meghatározni. Egy különleges készüléket szerkesztettek ebből a célból, a melyben 40 fok Celsius hőmérsékleten megolvastva a vajat, a belőle kiszabaduló levegő mennyiségét megmérhették. Ily módon eljárva, 290 vajmintával végeztek kísérleteket s arra az eredményre jöttek rá, hogy az egyes vajfélések 1 köbcentimétertől kezdve mintegy 8 és fél köbcentiméterig terjedő mennyiségben tartalmazták magukba zárva a levegőt, ha 100 gram vajat olvasztottak meg.

Ez a levegőmennyiség szoros kapcsolatban van a tejjel magával s a vaj készítése módjával is, s egyáltalában nem véletlen műve, hogy a vaj bizonyos mennyiségű levegőt tartalmaz.

Az egyes vajfélésekre nézve a levegőtartalom szinte jellemzően bizonyult. Nyáron több a vaj levegőtartalma, mint télen s kétségtelenül kiderült, hogy a vajban levő "bezart" levegő annak izére s minőségére nézve fontos szerepet játszik, még pedig annyiban, hogy azt végeredményben árosan befolyásolja. Kedvezőtlenül hat továbbá még a vaj eltarthatóságára nézve is, amiért is nevezett kutatók megpróbálkoztak vaját szénas-atmoszférában készíteni s ennek eredménye gyanánt valóban igen eltartható minőségű vajat sikerült is kapniuk.

A siker egyik oka természetesen a szénas bizonyos foku defziníció hatására is visszavezethető, de egyben kétségtelessé teszi a vaj levegőtartalmának fontosságát.

— Erre — felelek a világűrbe. Múltánolya rendkívüli közlekedésem, helyesen dörmög. A társalgás, melyet nem lehet szellemnek nevezni, lassan indul.

— Nehéz az élet — sóhajtom s mig bálumolót visszaszárörömmel, azokra a nőkre gondolok, kiket szerettem.

— Ó most a falhoz nyul, támaszkodik, inog. Ötven éves lehet, tul a veszedelmes életkoron. Sárga-virágos fehér ruhát hord, nyilván egy elkallódott viciné, fején szintelen kontyoska, mintegy szőzből, pók hálós szemétből összegyurva, arca sápadt, orra nem vörös. Sokáig tiündök, keresve a választ.

— Az — kacag végül — nehéz az élet, urfi.

Milyen finom, tapintatos. Urfinak hív. Ezt is régen hallottam. Réam mereszti pálinkás szemét, megpillantja elrongyolt Webster-szótárat, melyet hónom alatt a könyvtőhöz viszek.

— Tessék csak ideadni — indítványozza — majd én segítek.

Nem adom oda. Enélkül is nehéz az élet. Inkább aziránt érdeklődöm, van-e, gyermeke. Azt mondja, nincs, sohasem is volt. Hát az iránt érdeklődöm, van-e ura.

— Van — hadonászik a két kezével — van — és vigyorog, maga is roppant nevetésgének tartja, hogy ura van, röhg a szája, mint azé a holdé, melynek fölé a görbülő ivet rajzolunk.

Aztán csak mosolyog, folyton mosolyog. Boldog, elégedett. Rózsaszín kód esziklandozza a pisze orrát. Mindenkit köszönt, kivétel nélkül, tótos zamattal. A piacról jövő eseldektről is el akarja venni a szatyort, tászkát, hogy majd ő cepeli haza. Mi az neki. Szíve az egész viláé.

— No, isten áldja — buszuzkodom.

Nem szól semmit, tovább bandukol, gajdol magában, a gyomrából. Hájpárnakkal borított, immár elnehezült teste könnyedén libeg, a mámor lázában, lógó szőknőjé, mintha megkurtulna, vele együtt röpi. Határozottan kedves. Mozdulatai jóindulatúak, nem is nőiesek, hanem kislányosak, egy kislány játszódozó, szeleburdi mozdulatai.

— Jó napot kívánok — hallom a hangját messziről, mert ismét megfogott valakit. Nincs benne semmi számító, ragadozó. Nem kíván teteseni sem nekem, sem másoknak. Eszé ágában sincs, hogy megvoldítson, vagy fölfaljon.

Mától kezdve újra hiszek a nőkben.

— Erre — felelek a világűrbe. Múltánolya rendkívüli közlekedésem, helyesen dörmög. A társalgás, melyet nem lehet szellemnek nevezni, lassan indul.

— Nehéz az élet — sóhajtom s mig bálumolót visszaszárörömmel, azokra a nőkre gondolok, kiket szerettem.

— Ó most a falhoz nyul, támaszkodik, inog. Ötven éves lehet, tul a veszedelmes életkoron. Sárga-virágos fehér ruhát hord, nyilván egy elkallódott viciné, fején szintelen kontyoska, mintegy szőzből, pók hálós szemétből összegyurva, arca sápadt, orra nem vörös. Sokáig tiündök, keresve a választ.

— Az — kacag végül — nehéz az élet, urfi.

Milyen finom, tapintatos. Urfinak hív. Ezt is régen hallottam. Réam mereszti pálinkás szemét, megpillantja elrongyolt Webster-szótárat, melyet hónom alatt a könyvtőhöz viszek.

— Tessék csak ideadni — indítványozza — majd én segítek.

Nem adom oda. Enélkül is nehéz az élet. Inkább aziránt érdeklődöm, van-e, gyermeke. Azt mondja, nincs, sohasem is volt. Hát az iránt érdeklődöm, van-e ura.

— Van — hadonászik a két kezével — van — és vigyorog, maga is roppant nevetésgének tartja, hogy ura van, röhg a szája, mint azé a holdé, melynek fölé a görbülő ivet rajzolunk.

Aztán csak mosolyog, folyton mosolyog. Boldog, elégedett. Rózsaszín kód esziklandozza a pisze orrát. Mindenkit köszönt, kivétel nélkül, tótos zamattal. A piacról jövő eseldektről is el akarja venni a szatyort, tászkát, hogy majd ő cepeli haza. Mi az neki. Szíve az egész viláé.

— No, isten áldja — buszuzkodom.

Nem szól semmit, tovább bandukol, gajdol magában, a gyomrából. Hájpárnakkal borított, immár elnehezült teste könnyedén libeg, a mámor lázában, lógó szőknőjé, mintha megkurtulna, vele együtt röpi. Határozottan kedves. Mozdulatai jóindulatúak, nem is nőiesek, hanem kislányosak, egy kislány játszódozó, szeleburdi mozdulatai.

— Jó napot kívánok — hallom a hangját messziről, mert ismét megfogott valakit. Nincs benne semmi számító, ragadozó. Nem kíván teteseni sem nekem, sem másoknak. Eszé ágában sincs, hogy megvoldítson, vagy fölfaljon.

Mától kezdve újra hiszek a nőkben.

Miért csinálják?

Az emberek sok pénzt takaríthatnak meg és tökéletesebbé tehetik lámpájukat, azáltal, hogy megváltják a postát, mert a lámpa iverge nem olyan átlátszó, mint a közönséges üveg. Az igazság az, hogy a poros lámpa csak felét adja a szükséges világításnak és mégis a fogyasztó egész árat fizet érte.

Sokan meg abba a hibába esnek, hogy használják továbbra is azt az égőt, mely a hosszú és hűsleges szolgálatban már megfektetett, ahelyett, hogy az ilyen égőt kicserélik újra.

Vannak olyanok is, akik nem akarnak lámpaerőnyöt használni, azt számítva nagy hiba, mert ezzel csak a személgésséti málmára hájtják a vizet.

— Jó napot kívánok — köszön, mintha ismerne, igen illedelmesen.

A téglákon a verőfény sárga pocsolyákban pöszög. Hőség van, délelőtt tizenegy óra.

— Jó napot — viszonzom üdvözlését, fogaim között, szórakozottan, hogy hamar keretk oldhassak.

De ő elem áll. Kérdezi óhajt valamit. Rég nem látam részeg asszonyt, csak gyermekkoromban, a vidéken, bolondos paraszt-dajnákat.

— Merre tetszik menni? — vallat, bizonytalanul forgatva két szürke szemét, mely oly fényes, mint a puskagolyó.

En is megálló. Ostobaság elszalasztani ilyen alkalmat. Miért utáljuk annyira a részeg asszonyokat? Nekem, ki megvétel minden előítéletet, általánosságot, kötelességgem közelről is meglekinteni.

— Jó napot kívánok — hallom a hangját messziről, mert ismét megfogott valakit. Nincs benne semmi számító, ragadozó. Nem kíván teteseni sem nekem, sem másoknak. Eszé ágában sincs, hogy megvoldítson, vagy fölfaljon.

Mától kezdve újra hiszek a nőkben.

Mennyi levegőt tartalmaz a vaj?

Legfontosabb élelmiszereink egyike a vaj. Tápszeres jelentőségéről kiderült, hogy az szoros összefüggésben van úgynevezett vitamin tartalmával, melynek igen nagy szerepe van az emberi szervezetre nézve, főképpen a növekedési korban.

Ez a magyarázata annak, miért nélkülözhetetlen a gyermekekre nézve a vaj s miért oly nehéz a pótlása valamilyen más élelmiszerral. Az újabb kutatások mutatják ki ennek a suly szerint végtelen csekély mennyiségben szereplő anyagnak a fontosságát s amellett még az is igen érdekes, hogy a vegyi izolálása, kelő tisztaságban való előállítása ennek az élettani tényezőnek még eddig nem is sikerült.

Az eddig elért eredmények bebizonyították azt, hogy az élelmiszerek legapróbb részletekig menő vizsgálatainak nemcsak megvan a maga értelme, hanem azok sokszor előre nem is sejtett fontosságra tesznek szert. Ebből a szempontból kell fölfogni két német kutatónak, Rahn és Mohr-nak legújabb vizsgálatait, amelyekkel a vaj levegőtartalmát igyekeztek pontosan meghatározni. Egy különleges készüléket szerkesztettek ebből a célból, a melyben 40 fok Celsius hőmérsékleten megolvastva a vajat, a belőle kiszabaduló levegő mennyiségét megmérhették. Ily módon eljárva, 290 vajmintával végeztek kísérleteket s arra az eredményre jöttek rá, hogy az egyes vajfélések 1 köbcentimétertől kezdve mintegy 8 és fél köbcentiméterig terjedő mennyiségben tartalmazták magukba zárva a levegőt, ha 100 gram vajat olvasztottak meg.

Ez a levegőmennyiség szoros kapcsolatban van a tejjel magával s a vaj készítése módjával is, s egyáltalában nem véletlen műve, hogy a vaj bizonyos mennyiségű levegőt tartalmaz.

Az egyes vajfélésekre nézve a levegőtartalom szinte jellemzően bizonyult. Nyáron több a vaj levegőtartalma, mint télen s kétségtelenül kiderült, hogy a vajban levő "bezart" levegő annak izére s minőségére nézve fontos szerepet játszik, még pedig annyiban, hogy azt végeredményben árosan befolyásolja. Kedvezőtlenül hat továbbá még a vaj eltarthatóságára nézve is, amiért is nevezett kutatók megpróbálkoztak vaját szénas-atmoszférában készíteni s ennek eredménye gyanánt valóban igen eltartható minőségű vajat sikerült is kapniuk.

A siker egyik oka természetesen a szénas bizonyos foku defziníció hatására is visszavezethető, de egyben kétségtelessé teszi a vaj levegőtartalmának fontosságát.

— Erre — felelek a világűrbe. Múltánolya rendkívüli közlekedésem, helyesen dörmög. A társalgás, melyet nem lehet szellemnek nevezni, lassan indul.

— Nehéz az élet — sóhajtom s mig bálumolót visszaszárörömmel, azokra a nőkre gondolok, kiket szerettem.

— Ó most a falhoz nyul, támaszkodik, inog. Ötven éves lehet, tul a veszedelmes életkoron. Sárga-virágos fehér ruhát hord, nyilván egy elkallódott viciné, fején szintelen kontyoska, mintegy szőzből, pók hálós szemétből összegyurva, arca sápadt, orra nem vörös. Sokáig tiündök, keresve a választ.

— Az — kacag végül — nehéz az élet, urfi.

Milyen finom, tapintatos. Urfinak hív. Ezt is régen hallottam. Réam mereszti pálinkás szemét, megpillantja elrongyolt Webster-szótárat, melyet hónom alatt a könyvtőhöz viszek.

— Tessék csak ideadni — indítványozza — majd én segítek.

Nem adom oda. Enélkül is nehéz az élet. Inkább aziránt érdeklődöm, van-e, gyermeke. Azt mondja, nincs, sohasem is volt. Hát az iránt érdeklődöm, van-e ura.

— Van — hadonászik a két kezével — van — és vigyorog, maga is roppant nevetésgének tartja, hogy ura van, röhg a szája, mint azé a holdé, melynek fölé a görbülő ivet rajzolunk.

Aztán csak mosolyog, folyton mosolyog. Boldog, elégedett. Rózsaszín kód esziklandozza a pisze orrát. Mindenkit köszönt, kivétel nélkül, tótos zamattal. A piacról jövő eseldektről is el akarja venni a szatyort, tászkát, hogy majd ő cepeli haza. Mi az neki. Szíve az egész viláé.

— No, isten áldja — buszuzkodom.

Nem szól semmit, tovább bandukol, gajdol magában, a gyomrából. Hájpárnakkal borított, immár elnehezült teste könnyedén libeg, a mámor lázában, lógó szőknőjé, mintha megkurtulna, vele együtt röpi. Határozottan kedves. Mozdulatai jóindulatúak, nem is nőiesek, hanem kislányosak, egy kislány játszódozó, szeleburdi mozdulatai.

— Jó napot kívánok — hallom a hangját messziről, mert ismét megfogott valakit. Nincs benne semmi számító, ragadozó. Nem kíván teteseni sem nekem, sem másoknak. Eszé ágában sincs, hogy megvoldítson, vagy fölfaljon.

Mától kezdve újra hiszek a nőkben.

KÉT EMBERT MEGÖLT A DERŰS ÉGBŐL LECSAPÓ VILLÁM

Bieszkéről jelentik: A bieskiei határban néhány nappal ezelőtt békésen dolgozgatott a mezőn Tóth Pál környei földműves és felesége. Messziről sürü viharfelhők tornyosultak az égbolton, de az eső még nem esett meg és a nap is sütött a mezőn dolgozók feje felett. A szomszéd gazda azért figyelmeztette Tóthakat, hogy térjenek be az ő hajlékába, mert esanya vihar készülődik. Néhány perc múlva Tóthék felszedelőzködtek, hogy betérjenek a házába, a földműves még egy utolsó kapavágást tett a földbe, amikor irtózatossá dőrejel lecsapott a villám és a szerencsétlen Tóth Pált kapjával együtt szénáé gette, mellette dolgozó feleségét pedig agyonváltotta. A szomszéd gazda sem menekült meg a derült égből lecsapó villám elől, mert a légnyomás őt is a földhöz vágta és lábát törte. Nemsokára nagy vihar tört ki és a szerencsétlen emberek azután találtak meg a mezőn az arra járók.

Biróból vádlott

A DAYTONI majomper korántsem olyan mulatságos és jelentéktelen, mint aminek igérkezett. Óriási kultúr-történelmi jelentőségű eseményé nőtte ki az magát. Egyáltalán nem fontos többé, hogy a "bünper" miként végződik. Vagyis tökéletesen mindegy, hogy a 12 jámbor és jólelkű, de együgyű és tudatlan farmer "bünös"-nek, vagy "ártatlannak" minősítik-e a vádlottat, a fiatal Scopes, tanító, aki a törvény tilalma ellenére a fejlődésen fölfelelve ismertette meg tanítványait.

Mindenki tudja, hogy ez a Scopes önkéntesen vállalta a "bünök" szerepét. Ha elítélik, ez neki bizonyára nagyon jól fog esni, s olyan karriert nyithat meg a számára, amit egyébként föléletes kis tudással és aligha fényes tehetséggel soha sem tudott volna kivívni.

Azért a legkomikusabb vonás talán az egész "majomperben" némi újságnak az a bárgyú beállítása, mintha ez a Scopes valami fontos személyiség volna az ügyben, s mint ha az a kérdés igazná a nagy közönséget: vajjon mi sors vár Scopesre? Miként döntenek sorsa felett az esküdtek? Tudjuk, hogy elítélés esetén is csak csekély pénzbírság vár rá, ami korántsem jelenthet olyan glóriás mártírúmot, mintha karóba húznák, vagy máglyára vetnék. Persze, ha a tennesseei fundamentalisták függene a dolog, ez lenne "mértő jutalma", mint mindenkinék, aki olyan dolgokat mond vagy tanít, ami nem egyezik a biblia szövegintézi szövegével. De azok a törvényhozáók, akik meghozták azt az ostoba és nevetésgé törvényt, mely most az isten háta megett kis Daytonra irányítja az egész művelt világ figyelmét, még sulyos börtönbüntetést sem mertek kitalálni helyezni a nekik nem teszt tudományos elmélet tanítóinak. Arra utgárvák voltak. Ami arha vall, hogy a világ mégis csak halad, még pedig elég rohamos tempóban. Mert hiszen alig száz éve még Amerikában is máglyára vetették óregasszonyokat, akik ellen az a gyanu merült fel, hogy boszorkányok, az ördögnek cimborái. Lám, ma már talán még a fundamentalisták is ki-nevetik azokat, akik hisznek boszorkányok létezésében. Még nevetésgébe ennek a vádlott Scopesnak az édesapja, akit igen elkésztett az, hogy az esküdtek csupa baptista és metodista farmerekből kerültek ki, akik közül olyik még irni-olvasni sem tud. Ez rossz jel, azt mondja: egész bizonyos, hogy ezek Bryannek adnak majd igazat, s elítélik az ő szegény fiát. És aztán egyszerre szünpadi pózba vágja magát: "De azért az igazság végül még is csak győzedel, meskedni fog. És én tudom, hogy ha ezek az esküdtek elítélik az én fiamat, a világ nem fogja őt bünösnek tekinteni". Tetszik kint: az öreg ur mennyire kiélvezi már is a fia "mártírúját". Nyilvánvaló, hogy a fiának járó glóriából, mint "lojális, megértő apa", ő is igényel egy részecskét.

A tény azonban az, hogy ebben a perben nem Scopes a vádlott, s nem is az evolúció elmélet s a természettudomány, — hanem maga Tennessee állam. Ez kitűnt mindjárt a tárgyalás első komoly napján, amikor a "védelem" képviselőjében Darrow emelkedett szólásra, s azt a sulyos vádat emelte Tennessee állam ellen, hogy a középkorba akarja vissz

szavazóelni a szabadság és felvilágosodási klasszikus hazáját, Amerikát, gonosz példák adásával, amikor hadat izen a tudományra, a felvilágosodásnak a türelmességnek, a szóias és gondolat szabadság elvének, s mindannak a szent vívmányának, amiért az emberiség legjobbjait anyni könnyet és vért ontottak.

Értjük a jámbor daytoniak szörnyű megrököszését és rémületét, amikor Darrow borzasztó vadszavakkal hallották, hogy az nap Daytonban számos lapudósítóit közlést, hogy az nap Daytonban számos család besarkozott a lakásába, s nem mert másnap kilepni az utcára, attól való féltikben, hogy az istenharagja mulhatatlanul le fog sújtani — a sátn szósólójára, Darrow-ra; tehát jó ha minél távolabb tartózkodnak tőle.

De hogy valaki ilyeneket mondhat a bigótágról Dayton bigótáinak és a tennesseei törvény aljasságáról és törvényhozáók lelkiismeretlenségéről és sötétségéről a tennesseei beállásuknak, anélkül, hogy a haja szála is megrököszülne: ez is csak annak a bizonyítéka, hogy a világ bizony nagyon sokat haladt és fejlődött pár évtized óta.

Tennessee állam fiatal képviselője, Stewart főügyész, mint írják, szemelláthatóan ért a helyzet hatatlan fonákosságát, s nem tud más felhozni a világ itélőszéke előtt ma már világlétként álló Tennessee védelmére, mint azt a gyenge érvecskét, hogy az államnak mint rendőrtörvénynek joga van ilyen eljárásra, a gyermekek vallásos hitének megvédelmezésére.

Persze, hogy játék volt Darrow számára az ilyen gyermekes érvek összezsuzni, s kimutatni, hogy az államnak akkor sem lenne ehhez joga, ha a tudomány valóban istentagadóra és erkölcsitelenségre vezetne. Ez embereket nem lehet arra kényszeríteni, hogy a mennyországba menjenek, ha ahhoz semmi kedvük sincs. A vallásos és tudományos meggyőződés mindenkinek a legszentebb magánügye, s a szabadvallás és fejlődésnek megalkodott ellensége az az állam, amelyik a jövő nemzedék számára is elő akarja irni, hogy milyen "meggyőződéssel" bírhatnak.

Magyarországon tudjuk, államvallás van. A vallás tanítás kötelező. De nem csak a katolikus államvallás. Ennek dacára kinek jutott volna ott valaha eszébe az evolúció tanítása ellen tiltakozni? És így van ez minden civilizált államban. Amerikában ellenben nincs államvallás; itt a népiszólakból a hitoktatás számúruve van, — s ez, lám, nem ártott a bibliának, s az egyházfelekezeteknek. De Tennessee ezzel nincs megelégedve. Tennessee (s a vele lélelben oly közeli rokon többi déli és nyugati állam) azt akarja, hogy a jövő nemzedék kivétel nélkül baptista és metodista szemüvegben, (a szó szerint értelmezett biblia) keresztül nézzék a világot, s pénzbírság és börtönbüntetés terhe mellett ákötélés az embereket, hogy Bryan apostol receptje szerint keressék az üdvözülést.

Nincs okunk kedvelni Tennesseeet; mégis, tágabb hazánk, Amerika érdekében szeretnők, ha a pácból valahogy ki tudnánk evickélni, s (akárhogy végződik a majomper) a bolond törvényt gyorsan visszavonnák, mielőtt a "tennessee" szó, mint az emberi butaság és gyávképmutatás tőrör kifejezése illeszkednék a művelt emberiség szótárába.

Nincs okunk kedvelni Tennesseeet; mégis, tágabb hazánk, Amerika érdekében szeretnők, ha a pácból valahogy ki tudnánk evickélni, s (akárhogy végződik a majomper) a bolond törvényt gyorsan visszavonnák, mielőtt a "tennessee" szó, mint az emberi butaság és gyávképmutatás tőrör kifejezése illeszkednék a művelt emberiség szótárába.

A Detroit Edison Co.

HIVJA FEL MAIN 4300 (KÉRJE AZ ELADÁSI OSZTÁLYT)

FŐIRODA STATE ÉS WASHINGTON STREET.

FILIOKOK:

- 11922 E. Jefferson Ave., near Dickerson. Tel.: Hick. 9669
- 821 Grand River Ave., near Vancouver. Tel.: Gar. 0608.
- 5430 Michigan Ave., near Junction. Tel.: Walnut 1986.
- 1810 Grand River Ave., Cor. Polk. — Tel.: Bedford 33.
- 15 Ford Ave., Highland Park, near Woodward. Tel.: Rem 5350
- 9008 Jon. Campau Ave., Ham-Vancouver, near Norwalk. Tel.: Empire 4100
- 2006 Second Ave., near Grand River. Tel.: Main 4300.
- Tel.: Bedford 33.

Dr. M. E. KOHN
 8100 West Jefferson Ave
RENDELŐ ÓRÁK:
 d. u. 1-3-ig, este 7-9-ig
 Telefon:
 LEODA: CEDAR 1800
 LAKAS: LAFAYETTE 3778

FODOR DEZSŐ
 Órasi képzettségű
ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ
 6124 W. JEFFERSON AVE.

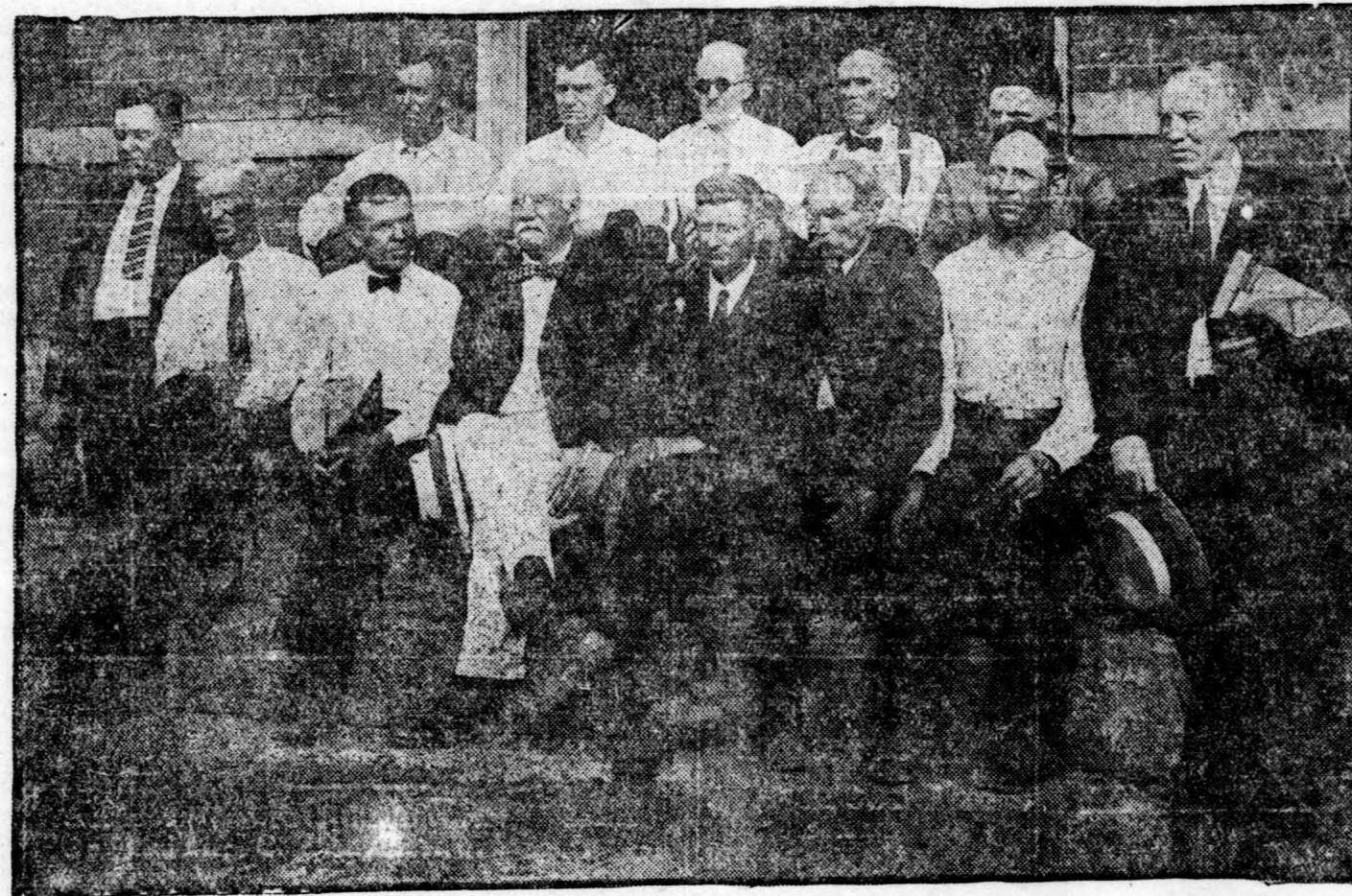
DR. STEINBERGER JENŐ
 a budapesti Szt. Rókus kórház volt orvosa
 7916 W. JEFFERSON AVE.
 a László szivarüzlet felett rendel
 TELEFON: CEDAR 3255.

Stone Henrik
 ÖGYVED ÉS JOGTANÁCSADÓ
 Irodája 315 Lightner Building.
 (a főpostával szemben)
 242 LAFAYETTE BOULEVARD.
 IRODAI ÓRÁK:
 A West Side-i I

Kánikulai világprobléma: majmok vagyunk vagy nem vagyunk majmok?

Íme az a két nagy férfi, aki a 20-ik század világraszóló teológiai vitáját megindította: Wm. Jennings Bryan és John W. Butler, a hírhedt "majmtörvény" szerzője

A tizenkét kipróbált hithűségű methodista és baptista apostol, akiket az ekeszarva mellől azért hívtak Daytonba, hogy mint szakértők és esküdtek döntsék el a súlyos kérdést: Darwin Huxley és a többi híres evolúcionista tudós, hol kegyesék el kutatásuknál a tévedést, s a tanításokkal szabad-e megismertetni a jövő nemzedékeket?

Ez a csinos gyermek Dayton lakosa, s még ma sem kergették ki onnan, annak dacára, hogy Darwinnak hívják. Miss Margaret Darwin a neve.

A majomper tárgyalóterme. A nyílal jelzett ingujjas alak szintén nem más, mint a cirkusz főrendezője, Bryan apó, aki eddig még nem nyitotta ki aranyzsáját.

Central Press Photo

Ez az egyetlen alak ezen az oldalon, Miss Thelma Roeling, akinek semmi köze sincs a majomperhez, — hacsak az nem, hogy annak dacára, hogy ő nem fundamentalista, s nem tartja lehetetlennek, hogy valami rokonságban vagyunk, after all, s majommal, de annak dacára, pályázik az Atlantic City szépségversenyének első díjára.

Central Press Photo

Daytonnak mindössze 1800 lakosa van, de azért büszke a forgalmára és "szédületes arany" fejlődésére. Ennek legmeggyőzőbb bizonyítéka, hogy ma már 12 temploma van, s a főutcáján olyan nagy az utforgalom, hogy a rendőrség a majomper tárgyalásának idejére négy "Stop-Go" jelzőtáblát kért kölcsön a szomszéd város rendőrségétől.

A daytoni cirkusz egyik legfontosabb szereplője, az öreg Nap, aki még sosem látott ennyi mulatságosabb állatsereget.

Három chicagói egyetemi tanár, akiket "tanuként" akartak meghívni a majomtárgyalásra, annak bizonyítására, hogy a világot nem hater ez év előtt és nem hat nap alatt teremtetts az Isten, de nem jöttek el, mert, azt mondják, ők nem voltak jelen a világ teremtésénél.

A majomperből dollár esőt várt Dayton városa. Azonban a dollár-felhőszakadásról szűtt szép álmot szétfoszlott, mert a várt 30,000 vendég helyett mindössze 130 jött, s ezek túlnyomó része is vékonypénzes újságírók. Így történt, hogy azokért a szobákért, melyek árát előbb 30 dollárban szabták meg, most beldögök a szállások, ha 3 dollárt kapnak.

TUDJA-E...?

TUDJA-E, hogy milyen megzavartatás érte a költő pipáját?

Tennyson, az angol "baberos" poéta, nagy pipás volt világlejében, sohasem tudott elválni kedves pipájától, s most tisztelői — a kéziratok, könyvek mellé — elhelyezték a Tennyson-muzeumban kedves pipáját is.

Ez a kegyelet megindító s helyes is. Az angol költő nagy hálaival tartozott a pipafüstműnek. 1842-ben ezt írta:

— Csak veszem pipámot s a muzsa leszál a füstbe. Mindig áhítatos tisztelettel beszélt, utóbbi éveiben egész készletet szerzett be, melyet maga áztatott fekete kávéban, hogy kitisztítsa. Sohasem vált meg tőlk, bárhova hívták, bárhova utazott.

Egy alkalommal magához kérette Gladston, ki híres volt arról, hogy undorodott minden füsttől, de a költő kikötötte, hogy csak úgy fogadják el az invitációt, ha elviheti pipáját is.

Most aztán bevonultak — vele együtt — a halhatatlanságba.

TUDJA-E, hogy könyv jelent meg a háborúelőtti kímkedésről, melyben valóságos természetrajzát adja az írónak a felfedező mesterségnek.

A különböző vezérkarokat a háború előtt főleg a vérérdők, hadimenetrendek, kikötők, mozgósítási tervek érdekelték.

Ezeket a fontos titkokat az államok — eléggé megfontolatlanul — többnyire fiatal tiszt tesztelők bizták, kik fontos megbízatásukat kitüntetésnek tartották, de nem tudtak eléggé vigyázni.

Mivel zsidóknak meg ilyen tiszteket? A kémszervezet rendszert egy csinos, minden hájjal megkent nősként küldött a nyakukra, ki megismerkedett velük, pár hét múltán aztán rábírta arra, hogy üljenek el a zöld szalton, kényeztessenek. A ravaszsg mindig egyszerű. Annál hathatósabb, minél egyszerűbb. A tisztek — különösen — mindig vesztettek, mert a

nőskék kitanulták a hamiskártyázás iskoláját is a barátjaik hamarosan nyakig usztak az adósságban.

Ezek a szerencsétlen áldozatok fűhöz-fához kapkodtak, nem tisztársaikhoz fordultak kölcsönért, hanem uszárásokhoz, kik még inkább kiszípolozták őket. Erre a csábító nőske, kit mint mondta — "bántott a lelkiismeret", hogy kártyázásra biztatta barátjait, följajánlott nekik a "maga pénzéből" egy kis összeget (egy nagy öszezget), és minthogy a világon semmi sincs ingyen, megkérte a tiszteket, engedjék meg, hogy lemásolhasson egy-egy okmányt vagy térképet. Pusztá kíváncsiságból.

Csak hogy ezek a fiatalok nem voltak bírtokában minden titoknak, akadtak olyan titkok is, melyeket őregebbekre biztak.

Az őregebbeket az egész világot behálózó kémszervezet hetekig, hónapokig tanulmányozta, hogy megismerje család körülményeit, szokásait, vagyoni viszonyait, bűneit, erejét. Rendszerint gyöngyén támadták meg őket: kihasználta az elégedetlenekeket, mert mindenütt a világon vannak elégedetlen emberek. Jó anyagnak mutatkozott a politikus is, ki valami pártszervezéstől vezetett, könnyszízzel árulója lett tulajdon hazájának.

Svájában a háború alatt nyíztak a kémek, de közöttük akadtak olyanok is, kik játszótták a szerepeket s ezen a címen sok millió frankot vágat zsebre. Háború után aztán bosszúból a megvesztettek nyilvánosságára hozták egy listát s az olasz hadsereg el is fogott pár ilyen állkemet, kit haditörvényszék elé állított.

TUDJA-E, hogy mi az a gaffe? Ostoba elszólás, akaratlan sértés, csufos felülés, mely miatt az ártatlan beszélő pironkodik.

Egy francia újság lajstromot készít belőlük, tanácsot ad nekünk, hogy társalgás közben mitől kell óvakodnunk:

1. Ne dicsékdj pufok gyermekeiddel olyan házaspár előtt, mely már évek óta hiába vár gyermeket.
2. Ne örvendj fiad sikerén, olyan családban, hol a gyermekek egymástán használnak el a vizsgán.
3. Ne beszélj parókáról és

hamis fogakról a parókások és hamis fogasok között.

4. Sohasé dicsérd a szépeket a csunyak előtt, a tehetségeket a tehetségtelenekek előtt.

5. Koldusnak ne adj tözsedtippeket.

TUDJA-E, milyen volt Baudelaire, a nagy francia költő? Charles Toubin most megjelent emlékiratában sikerült képet fest róla:

— Ellenében a többi bohémekkel, mindig patyolatfehér inget viselt kifogásatlan cipőt és ruhát. Noha nem volt közértársasági párti, vörös nyakkendő horogt és divatjambulló zsakettet, hogy elűntesse övényását. Feje két ellentétes síkból állott. Lent nagyonnagy mozgókon szájá, mely erősen megörbült, mikor megvetést akarta kifejezni, fönt pedig igen élénk fekete szemé, lágyan hullámos haja és fölényes homloka. Orra is finommező-sü volt, cimpái idegesek, úgy hogy arcán három különböző kifejezés lakozott: arul a szar, föntebb az érzéki örül s egészen fönn valami tisztá, majdnem angyali átszemléltetés, mely eszünkbe idézte, hogy atyja, a forradalom előtt szerzetes volt.

GYERMEK JÖLETI OSZTÁLY

AZ ANYÁK ÉS GYERMEKEIK EGÉSZSÉGÉNEK GONDOSÁSÁRA

E hasznos kézikönyvben olvashatók a legújabb tudományos eredmények a gyermekorvosás terén. A könyv tartalmazza a gyermekorvosok és a szülők számára szükséges tudást a gyermek egészségének megőrzéséről, a betegségek megelőzéséről és a gyógyításról. A könyvben szerepelnek a gyermekorvosok és a szülők számára szükséges tudást a gyermek egészségének megőrzéséről, a betegségek megelőzéséről és a gyógyításról.

133-IK CIKK

Szellőztesse a beteg szobáját

Mindenféle betegségek gyógykezelésének egyik fontos része, hogy a beteg szobáját rendszeresen szellőztessék. A szellőztetés célja a friss levegő bevezetése a szobába, ami segít a beteg gyógyulásában. A szellőztetés során ügyeljen arra, hogy a szoba hőmérséklete ne csökkenjen túl, és a beteg ne legyen túl hideg.

ORVOSTUDOMÁNYI CSEVEGÉSEK

Rovatvezető: Dr. SCHINAGEL GÉZA, gyakorló detriti magyar orvos

Már láttuk mik az örökös-tan tudományos alapjai. Most nézzük meg, hogy fest a kutatás az életben. Erre nagy gondot fordítottak itt az Egyesült Államokban a fajnevelés szempontjából.

Nagy pénzaldozatokkal intézeteket állítottak fel az ember fajnevelés szempontjából. Ezek az intézetek aztán fáradságot nem kímélve, láttak különböző családok "családfája" után. És sok érdekes dolgot találtak.

Igy egy gyengeelméjű nőnek Ada Jukének 2820 utódjai közül sok gyilkos, bűnöző, prostitúta van. Miután ezek az utódok nem igen voltak keresztelések, tehát az államra szorultak és kiszámították, hogy kb. két és fél millió dollárba kerülhet az államnak ezek az utódok. Itt tehát teljesen javult a "sterilization bill".

Egy másik család Southan Edwards 1394 utódja közül egyetlen egy bűnöző sem akadt. Tehát ez az ág tiszta volt. Igaz, hogy nagyon is kell tekintetbe venni a társadalmi pozíciót a Juké család szegény, az Edwards család pedig gazdag volt.

Mindezekből aztán látnuk, ha magasabb állami "társadalmi" szempontokat tekintetbe vesszük, hogy a "sterilization" vagyis a magtalanítás igenis helyén való. Maga a magtalanítás műtétje aránylag veszélytelen (már a hogy valamilyen műtét veszélytelen lehet) és az egyénre nézve sem jár hátránnyal, mert a nemisége teljesen egészében megmarad csak az utód lehetőséget zárja ki azzal, hogy a nem irányába kivezett utókat elzárják, amivel megakadályozzák, hogy a nem irányába váladékai egy-sülhessenek.

Ezáltal aztán kizárhatjuk a nem kívánatos ágak örökösét, megfontolva... Mondom megfontolva, mert úgy kellene védeni az ugynevezett kívánatos ágakat. Teóriában ez meg is van, de hogy is lehet ilyenre komolyan gondolni, amikor még háborúk lehetségesek, és a háború éppen a kívánatos ágakat teszi tönkre — először. Hisz a világháború az emberiségből 10 millió embert pusztított csak el! — Hol itt a megfontoltság!

Igy fest a teória az életben. Ez azonban nem akadályozhatja a gondolkodókat, hogy keressék azt a kivezető utat, amelyen haladva az emberiség továbbfejlődése biztosítva van. És egy ilyen fejlődés a fajnevelés, az eugene-tika.

Láttuk eddig, hogy a magtalanításnak csakis olyan családnál van értelme, amelynek tagjai vagy gyenge elméjűek, vagy állandó bűnözők. Csakis ilyen határozott "terhelt" családnál jogosult ez a műtét. És

A jelzett időpontban megjelentek Ford irodájában a riporterek, akik ott találtak egy aranyzóke hajú, kékszemű fiúcskát, aki az izgalomtól piros arccal, de teljes komolysággal várta, hogy Henry Ford per-fektúlija a levélbeli megállapodást. Ford pontban tíz óra-kor mosolyogva kézenfogta leg-újabb üzletfelét és személye-rem levitte a raktárba, ahol végigvezette az ott elhelyezett néhány száz különböző típusú autó előtt. Amikor a kis vevő valamennyi autót végigmust-rálta, Ford baroktot nyomott a fejére és így szólott hozzá:

— Na fiacskám, bármelyiket kiválaszthatod magadnak! Meghát pillanat. Az újsá-görk buzgón jöttek. Aztán megszólalt a kilenc éves Tom Hughes:

— Tudja mit, bácsi, — mon-dta — inkább adja vissza a más fél dollárt.

MR. HIRKOPF KOCSILJA

Mr. Edward Hirkopf selyem-gyári munkás vett a télen egy Ford-kocsit hatvan dollárért. Aprilliban elbocsátották állá-sából és mert nem tudott ha-marjában alkalmazást kapni, apróhirdetést tett közzé a la-pokban, hogy alig használt, jó karban tartott négyüléses Ford autóját ötven dollárért eladó. Az apróhirdetésre nem jelent-kezett senki. Mr. Hirkopf erre újabb hirdetést adott le és ez-uttal már negyven dollárért kínálta az autót. A kutya se-jelentkezett. Mit tehetett erre Mr. Hirkopf? Leszállította igé-nyeit harminc dollárra. Semmi hatás. Aztán huszszal kísérle-tezett. Nem akadt vevő. Oda-adom tízért is! — gondolta el-keseredve Mr. Hirkopf, mert már haragudott az autójára és méla dühhelt feladta az apró-hirdetést. Azonban az autó még ezen az okkázión sem kellett senkinek...

Hirkopf erre fogta magát és mérgeben a következő apró-hirdetést jelentette meg a la-pokban: "Holnap reggel öt ó-ra-ki kiállok egy alighaszor-ú, jó karban lévő négyüléses Ford-autót a Broadway és a 87-ik utca sarkára. Bárki el-viheti". Reggel öt óra-ki Hirkopf csakugyan ki is vezette autóját az apróhirdetésben em-lített utcacsokra és otthagy-ta. Reggel kilenckor, amikor visszatem ellenőrizni, hogy el-vitték-e már, másik negyven-hét Ford-autó sorakozott az övé mellett.

AZ ABSZOLUT HALLÁS

Egy párisi társaságban arról vitatkoztak, hogy van-e abszolut hallás.

— Hogyne volna, — mon-dotta egy gépészmérnök. — Ön tudtommal nem zene-s — jegyezte meg egy hölgy. — De abszolut hallásom van, — válaszolta a mérnök. — Tessék kinyitni az ablakot és én anélkül, hogy kinéznék az utcára, meg fogom monda-ni a lent rpbogó autókrol, hogy milyen gyártmányuk.

A társaság nagy örömmel fogadta az érdekes kísérletet. Kinyitották az ablakot, a mér-nök leült az ajtó mellé, egy ur pedig elhelyezkedett az ablak-nál. Aztán siri esőndben vár-tak, amíg egy autó befordult az utcára.

Chevrolet, — mondotta a mérnök a fal felé fordulva. Az ellenőrzéssel megbizott fiatalember kihajolt az abla-kon.

—Csakugyan Chevrolet, — állapították meg a többiek nagy meglepődésre. Tovább vártak. Autórobogás. A gépészmérnök megszólalt: — Maxwell. — Stímt, — konstálta az ellenőr.

Igy ment tovább is. — Cadillac. — Igen. — Packard. — Tényleg. — Rolls Royce. — Ugyvan. — Pierce Arrow. — Csakugyan, — szolt a már említett fiatalember az abla-kon kipillantva.

Rövid szünet következett. — Ford, — mondotta a mér-nök. Az ellenőr kinézett az utcára, aztán egészen megrökönyöd-ve így szolt:

— Tévedés. Nincs az utcán autó.

— Lehetetlen — mondta za-vartan a mérnök és az ablak-hoz szaladt.

Az ellenőrzéssel megbizott ifju azonban igazat mondott. Hire-hamva sem volt a közel-ben autóbilnak.

— Nem tesz semmit, — ve-te védelmébe a háziasszony a mérnököt — hallucinált.

— Autözsgeszatió, — je-gyezte meg valaki. A gépészmérnök azonban csóválta a fejét: — Nem lehet... az én fü-lem nem csal. Talán az ud-varban van egy Ford-kocsi...

— Az önkéntes ellenőr kiment az előszobába, ahonnan derült ábrázattal tért néhány pillanat mulva vissza.

— Megvan a tévedés oka — mondotta. — Nos? — kérdezték a ven-degék. — Az egyik mellékelyiség-ben valaki meghuzta a fogan-tyut.

MISKOLCI PRÓFÉTÁK

Uj szekták papjai és bibliama-gyarázók térítik a tiszamenti községek népét.

Miskolcrol írják lapunknak: Borsodmegyei, abauj és gömöri községekben az egyes egyhá-zakból olyan nagy számban lép-tek ki a hívek, hogy komoly anyagi válságba sodorták elha-gyott egyházukat és nem a be-vett vallásfelekezethez kötelek-be lépnak, hanem különböző szekták híveivé szegődök. Ugyancsak újszerű jelenség-ként lépett föl, hogy a hívek nem, vagy csak nagyon késé-delmesen és jelentéktelen körü-letekben fizetik egyházi adóju-kat. A lelkesek és a különböz-ő egyházak vezetőségei a ren-delkezésére álló eszközök érvé-nyesítésével igyekeznek ugyan-híveiket adozási kötelezettsége-ik teljesítésére bírni, ez azon-ban minden esetben sok költ-séggel járt és amellet körül-ményes is. Különösen a tiszame-nti községekben hódítanak az új szekták és egyre bővül a baptisták és nazarénusok gyü-lekezete.

Információk szerint újab-ban nem csupán a Tiszamenten és nem csupán a református és evangélikus egyházakból válnak ki a hívek nagy számban, hanem sorra hagyják el a katolikus egyházat is az északi vármegyék községeiben. A különböző szekták ve-zetői és az ugynevezett bibliama-gyarázók sorra járók a köz-ségeket és valósággal hazálnak tanaikkal.

A különböző egyházak ve-zetői és lelkesjei előreláthatóan kilépések nagy számát.

A Borden's Eagle tej nem új baby táplálék. Az anyák már hatvan hét év óta használják.

Olyan anyák, akiket ugyancsak Borden's Eagle tejen neveltek fel, ma saját babyjeiket táplálják vele.

Ha ezt a hirdetést beküldi a The Borden Company, Borden Building, New York, címére, saját anyanyelvén fog kapni utasítást, hogyan táplálja babyjét Eagle tejjel.

megbeszélésre jönnek össze, hogyan ellensúlyozzák a szekták térhódítását. Ebben a tekintetben már most az a véle-mény, hogy az egyházi adók mérséklésével kell a folyton szaporodó bibliamagyarázók és szekták akcióját tompítani. Ilyen irányban hivta fel egyébként az érdekelteket a közgyű-mlés Zsory György, Borsod-Gömör vármegyei alispája is, aki szintén a súlyos egy-házi adóterhekkel magyarázza a különböző egyházakból való kilépések nagy számát.

Dr. Herbert Havas Leo

MAGYAR FOKVOS

Penzulari Park épület

Hivatalos órák: D. e. 9-11-ig délután 2-5-ig este 6-8-ig

Csak mindössze egy gáztársaság van

Két gázcső az Ön házában, vagy két gázcső egy utcában, felesleges pazarlás lenne.

Ön a legalacsonyabb áron jut a gázszolgáltatáshoz és csak egy társaság, egy szál cső, egy szer-vezet látja el az Ön gázszük-ségletét.

Mi, akik intezzük a gáztársaság ügyeit, pontosan tudjuk a köte-lességünket. A mi egyetlen cé-lunk az, hogy Ön jó, pontos ki-szolgáltatást jó gázt kapjon a le-hető legolcsóbb áron.

DETROIT CITY GAS CO.

Chas. W. Bennett, alelnök és manager

Ford-vicek

A világhírű Ford-művek ve-zérképviselete felkért arra, hogy megfelelő honorárium el-lenében (— soronkint tíz dol-lárért —) írjak egy-két vidám és újszerű reklám-történetek-et a Ford-féle autóbilok népszerűsítésére. A kiltásba helyeztettt tiszteletdíj amerikai méretei természetesen megté-telt hatásúak és noha egyéb-ként lusta állat vagyok, nem haboztam egyetlen pillanatig sem, hanem azonnal nekiültem és nem is egy-két, hanem mind-járt három reklám-elbeszélést is szerkesztettem, amelyek, ha vidámak nem is, de e nemben feltétlenül újszerűeknek ígér-keznek és rendkívül alkalma-sak a Ford-autók népszerűsíté-sére.

AZ ARANY-SZIVÜ FORD

Henry Fordról, a hatalmas gyártelep dugszagdag tulajdo-nosáról köztudomásu, hogy rendkívül melegsivü emberba-rát, aki soha el nem megy egy koldus mellett anélkül, hogy

néhány barátságos szót ne vál-tana vele és meg ne kérnézné tőle: na hogy van, hogy van? Egy szép napon az öreg Henry kapott egy kusza ákombáko-mokból összerített címzésű levelet. Felbontotta, hát másfél dol-lár esett ki belőle, meg né-hány sor irás, amit Tom Hughes kilenc éves tanuló in-tézett az autóbil-gyáros-hoz, hogy küldjön neki ezért a pénzért egy szép autóbilót. Ford nagyot nevetett, de mert van benne humor, na és mert aranyból van a szive, rögtön diktált egy válaszlevelet a kis diáknak, hogy holnapután dél-előtt tíz óra-ki jöjjön ki a gyárba, ott átveheti az auto-bilót — a másfél dollárjáért.

Egyben intézkedett, hogy a vállalat reklámfőnöke gondos-kodjon arról, hogy a józú ki-történetről az amerikai sajjó vezető lapjai tudomást szerez-zenek, (— soronkint tíz dol-lárért —) sőt esetleg tudósi-tókat is kiküldjék a szokatlan autóbil-vásárhoz.

MENNEN

BORATED TALCUM

az orvosok által ajánlott puder

Ne hagyja, hogy a bóbíjének terhőre fájós és gyulladós legyen ezen a nyáron. Az orvosok meg-mondják önnek, hogyan kell a kicsiny testet hüv-sen, kényelmesen és kiütésektől mentesen tartani.

"Hintse be jól bóbíjét Mennen Borated TALCUM" puderrel, — ezt tanácsolják az orvosok.

Először, ezen puder megzárítja a nedvességet és izsadságot és a nedves pelenkát. Ugy dolgozik, mint egy millió kis szivacs. Aztán egy oly felüle-tet alkot, mely visszatartja a ruhát attól, hogy fel-dörzsölje a bőrt. És csodálatos fertőtlenítő tartal-maz, mellyel megakadályozza sebek és kiütések képződését.

Használja ezt a tiszta, megbizható pudert min-den fürdés és pelenka-változtatás után — és vala-hányszor a bóbí nyugtalan. Ötven év óta az anyák bizonyítják a megbizhatóságát.

ONE I LOVE, TWO I LOVE,
THREE I CAST AWAY.

THAT'S FERDIE!

PERCY and FERDIE

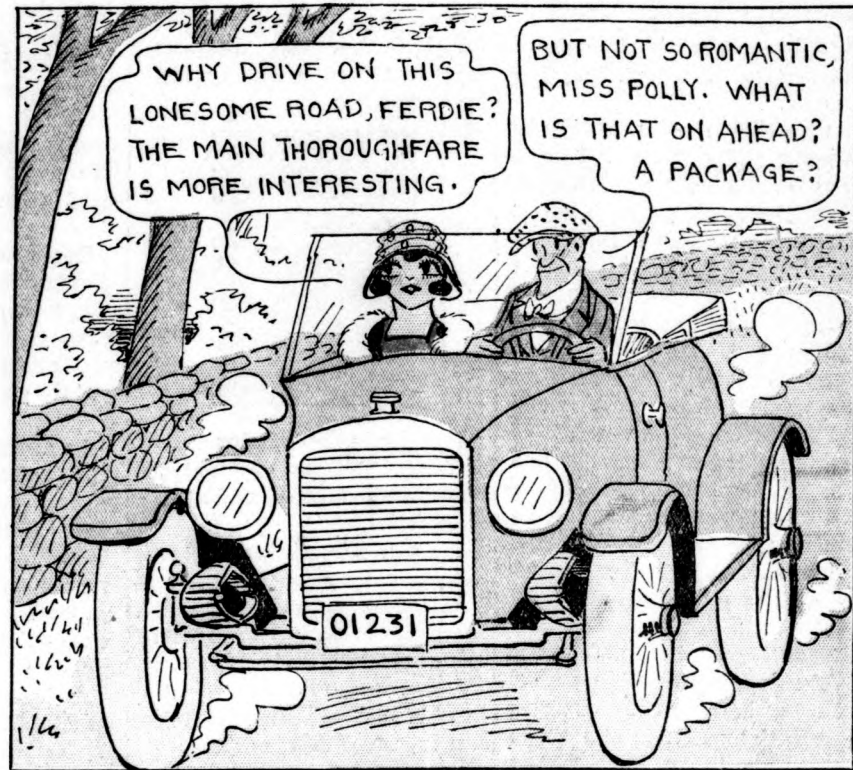
by H. A. MacGILL

Some people have all the luck

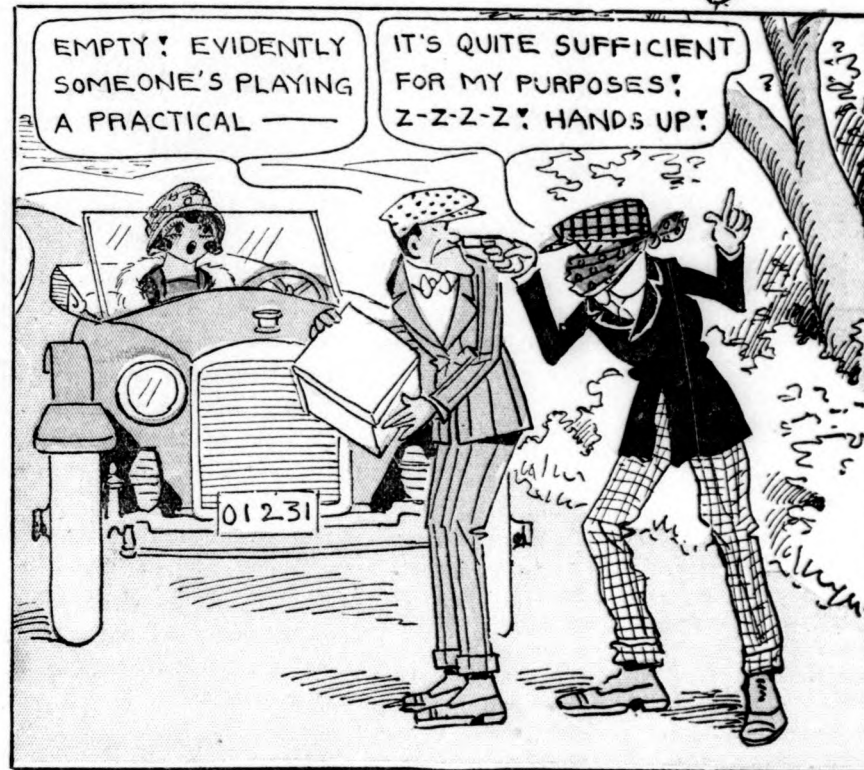
WHAT CHANCE
HAVE I WITH
MISS POLLY
AGAINST
BUNNY BATES
AND HIS SERVICE
MEDALS?

IF SHE'S THAT STRONG ON HEROES
WE'LL HAVE TO GROOM YOU FOR
A RUNNING. HERE'S THE IDEA.
YOU'RE DRIVING WITH THE FAIR
DAMSEL. I, AS A HOLD-UP MAN,
WILL SPRING OUT OF THE
BUSHES
AND -ETC.

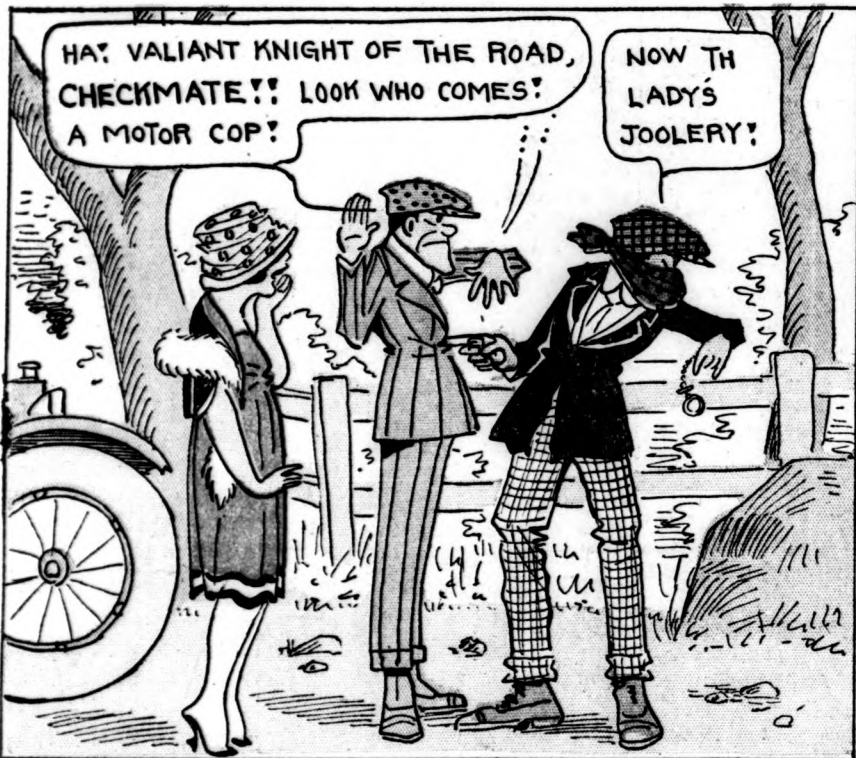
WHY DRIVE ON THIS
LONESOME ROAD, FERDIE?
THE MAIN THOROUGHFARE
IS MORE INTERESTING.

BUT NOT SO ROMANTIC,
MISS POLLY. WHAT
IS THAT ON AHEAD?
A PACKAGE?

EMPTY! EVIDENTLY
SOMEONE'S PLAYING
A PRACTICAL

IT'S QUITE SUFFICIENT
FOR MY PURPOSES!
Z-Z-Z-Z! HANDS UP!

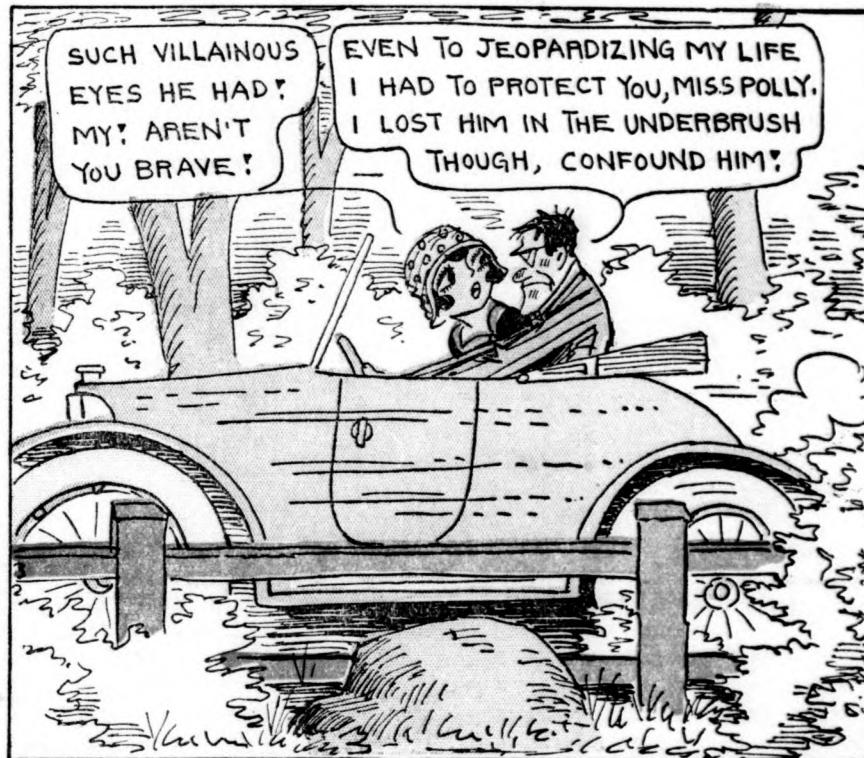
HAY! VALIANT KNIGHT OF THE ROAD,
CHECKMATE!! LOOK WHO COMES?
A MOTOR COP?

NOW TH
LADY'S
JOOLEERY!

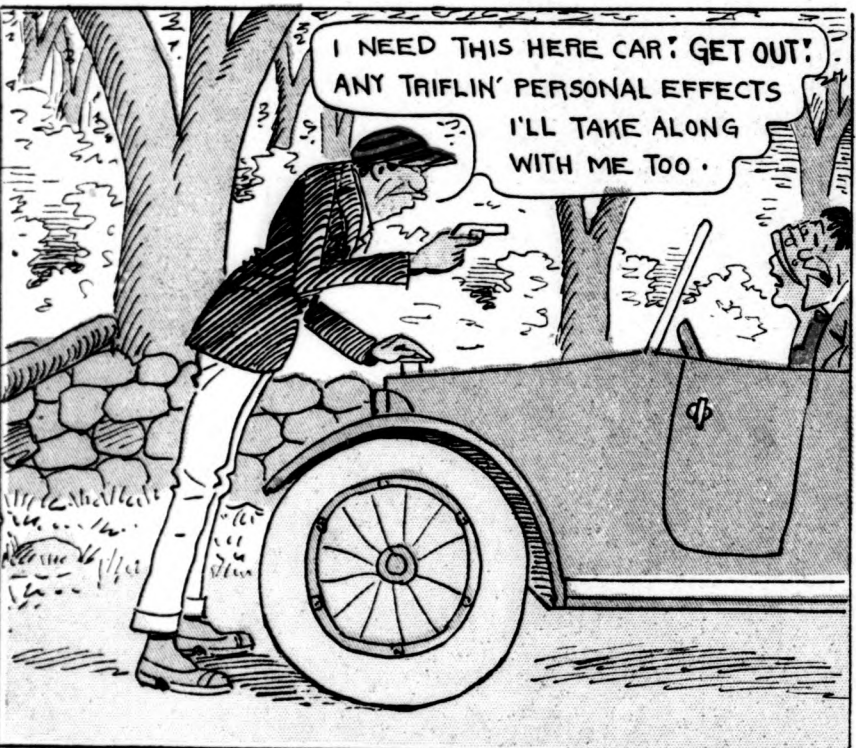
HAY! MY LITTLE STRATAGEM WORKED!
LITTLE DID YOU RECKON YOU WERE
DEALING WITH A RESOURCEFUL MAN!

CURSES!

SUCH VILLAINOUS
EYES HE HAD!
MY! AREN'T
YOU BRAVE!

EVEN TO JEOPARDIZING MY LIFE
I HAD TO PROTECT YOU, MISS POLLY.
I LOST HIM IN THE UNDERBRUSH
THOUGH, CONFOUND HIM!

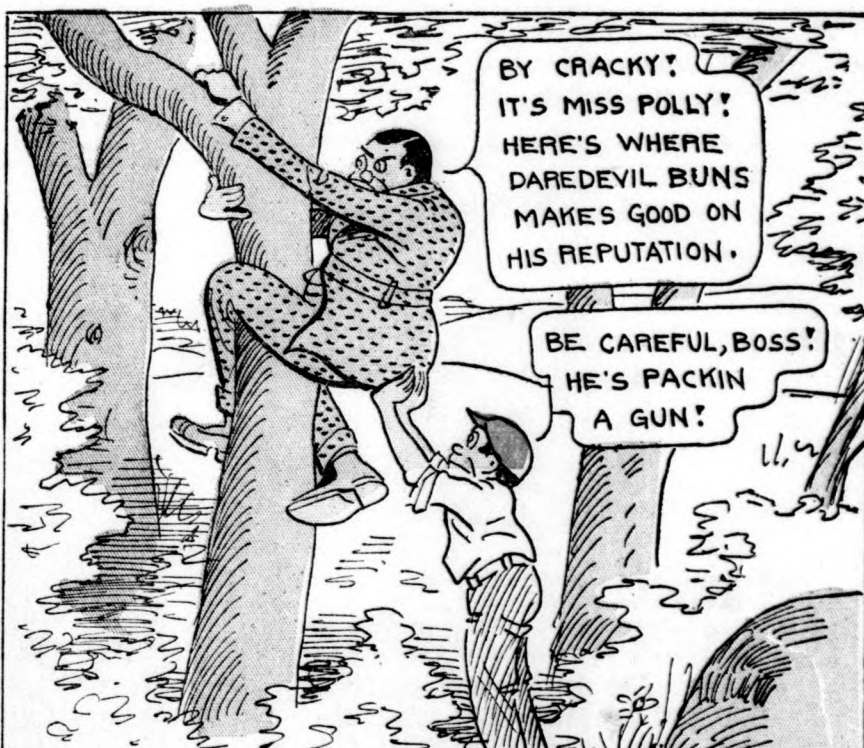

I NEED THIS HERE CAR! GET OUT!
ANY TRIFLIN' PERSONAL EFFECTS
I'LL TAKE ALONG
WITH ME, TOO.

CHERRY BLOSSOMS WILL MAKE
EFFECTIVE DECORATIONS FOR
OUR CLUB DANCE. NOW JERRY,
SHIN UP AND

A HOLD-UP,
BOSS!

BY CRACKY!
IT'S MISS POLLY!
HERE'S WHERE
DAREDEVIL BUNS
MAKES GOOD ON
HIS REPUTATION.

BE CAREFUL, BOSS!
HE'S PACKIN
A GUN!

AN AERIAL BOMB
HAS NOTHING ON ME!

BUNNY!

WILL YOU
MARRY ME
NOW,
MISS POLLY?

OH BUNNY, MY HERO!
THIS IS SO SUDDEN!

HOW'D I GET
HERE?

SOME FAST
WORKER
THAT CHAP!

WELL,
LOTHARIO,
WHAT'S
THE
GOOD
WORD?

HOME SO EARLY,
FERDIE? WE
DIDN'T WAIT
DINNER FOR YOU
THINKING MISS POLLY
WOULD BE YOUR
HOSTESS.

BROTHER BATES WILL BE THE
STARBOARDER AT THE FESTIVE
BOARD TO-NIGHT, I RECKON.
ANYTHING LEFT IN THE
ICE CHEST FOR
A STARVING
MAN?

A rablógyilkos francia orvos multja

A szép, előkelő Bougrat orvos állítólag egy csunya cselédleány áldozata

Párisból jelentik: Bougrat marseille-i orvos büntetve elintezte a nála lévő 30.000 frankot, mert igen nagy szükség volt pénzre... Különböző derék ember volt.

A "derék" emberről a vizsgálat lassankint annyi adatot hordott össze, hogy Bougrat orvos most úgy áll a közvélemény előtt, mint az utóbbi idők legnagyobb gonosztevője.

Robert marseillei rendőrfőnök, például, szentül meg van róla győződve, hogy azt a négy gyilkosságot, melynek a tettesét eddig nem sikerült kideríteni, Bougrat orvos követte el.

A bizonyítékok még nincsenek mind a kezim között, — mondotta a rendőrfőnök — de én szentül hiszem, hogy Bougrat valóban elkövette ezeket a bűntetteket, sőt tovább megyek s azt a nézetem valom, hogy Bougrat a helytörténetben (a rendőrfőnök ezzel egyetemesen rablógyilkosságra célozott) szintén ludas. Ugy gondolom, hogy

igen nagy meglepetésekre lehetünk elkészülve.

Ádigg is, míg ezeket a főbenjáró bűnöket kibogozzák, a közönség az egyik bűnösöt a másikba esik, annak hallatára, mi mindent művelt ez az orvos.

Igen jó neve volt Marseilleben és mindenfelé úgy ismerték, mint kedves, szerető, méltó embert és ügyes orvost. Főképpen a nők keresték fel bajjaikkal, mert az a hír terjedt el róla, hogy a női bajokat új módszer szerint gyógyítja. A rendelés ideje alatt legalább nyolc-tíz asszony és leány volt állandóan a várószobájában.

A nők határtalan bizalommal viseltették irányában — beszélt Robert rendőrfőnök — s volt is valami a lényében, ami ezt a bizalmat felkeltette. A nők rendszerint még orvosokkal szemben is, eleinte legalább, félénkek és idegenkedők. Bougrattal szemben azonban nem titkoltak el semmit és nyomban közölték vele legtitkosabb gondolataikat is.

Az elvetemült ember ezt a nagy bizalmat kétféleképpen aknáztá ki. Vagy elvetette a pénzüket, vagy erőszakot követett el rajtuk.

Mind a két büntetést — folytatta a rendőrfőnök — egy és ugyanazzal a metódussal követte el. Elhitette páci-

ensnőkkel, hogy egy orvosának a befejezése után minden bajuktól megszabadíthatja őket. Egyszer-kétszer csakugyan arzent, vagy ehhez hasonló gyógyszer fekszkendezett a karjukba, de azután olyan szert fekszkendezett be, amely a kezei között.

Az elaltatást rendszerint akkor hajtotta végre, amikor megtudta, hogy egy-egy nőnél nagyobb összegű pénz van.

— Teljesen elveszítettem eszméletemet — vallotta a rendőrségnek többek között Mme Cantet, — nem éreztem semmit, nem láttam semmit, de csudálatos módon mindent halottam... Hallottam az orvos lépeit, hallottam amint a retikülömet kinyitja és azt is hallottam, amint a bankjegyek zizegnek a kezei között. Perze, amikor magamhoz tértem, nem is gondoltam arra, hogy az a gazember kifosztott. Csak otthon, amikor észrevettem, hogy a retikülömből hiányzik az összes pénzem, akkor állítottam össze gondolatom a történeteket.

Még aljasabb módon járt el a csinosabb nőkel szemben. Ezeket is elaltatta, s ilyenkor élt vissza tehetetlenségükkel. Egy özevgyasszony, akivel szintén elkötötte a beestelenséget, oda volt a kétségbeeséstől, amikor szerencsétlenségének tudatára ébredt. Csak nagynehezen lehetett megakadályozni, hogy öngyilkosságot kövessen el.

Azok, akik Bougrat-t közelebbről ismerik, azt mondják, hogy az orvos mindaddig tisztességes ember volt, amíg meg nem ismerkedett Audibert André névű cselédleánnyal. A meglehetősen csunya, csenevész és jelentéktelen cselédleány elmondhatatlan benyomást gyakorolt a hatalmas természetű elegáns fiatal orvosra. Viszonyt kezdett vele, majd magához vette, ahol André csakhamar az urinót kezdte játszani. Nagy fényűzést fejtett ki, s állandóan pénzt követelt az orvostól.

— Nekem pénzre van szükségem, sok pénzre, — kiabált gyakran veszekedés közben az orvosra, — nem bánom akárhonnán szerzed, de teremtsd elő.

Bougrat annyira a leány hatalma alatt állott, hogy bűnre vetemedett. A nőkel szemben való erőszakosságairól szintén tudott André.

— En azzal nem törődtem, — mondotta a rendőrségnek, — nekem csak a pénz volt a lényeges.

Marseille oda van az igazlómól 3 óráról-óra várják a rendőri vizsgálat újabb szenzációit.

Vádola halott

Pödör írásai közt Okolicsányira terhelő levelet találtak Okolicsányit újra kihallgatta a vizsgálóbíró

Budapestről jelentik: A Leirer Amália meggyilkolásával gyanúsított Okolicsányi László ellen újabb terhelő adatokra akadt a nyomozó hatóság, amely adatok azt bizonyítják, hogy a gyilkosságot Pödör Gyula nem egyedül, hanem Okolicsányival együtt követte el.

Pödör ugyanis, ki a csehországi Sternbergen revolvergolyóval vetett véget életének, számtalan irományt, levelet hagyott hátra. A levelek nagyrésze barátjához, Okolicsányi Lászlóhoz volt címezve, de az elküldésre már nem került a sor. A sternbergi rendőrség az írásokat elküldte a budapesti törvényszéknek, ahol azoknak átvizsgálása alkalmával három olyan levelet találtak, amelyek kétségtelemmel teszik Okolicsányi bűnrészességét.

A levelek visszaemlékezéseket, bizalmas utasításokat tartalmaznak. Pödör a gyilkosságról szólván állandóan többszámában ír. Majd egy helyen megemlékezik két likőrös pohárról, melyből "ittak" és mely az asztalon maradt. Leirer Amália asztalán tényleg maradt két likőrös pohár, melynek alján likőrmaradványt is találtak. A leveleknek ez a része különösen egybeesik az eddig még nem tisztázott körülményekkel, mert a nyomozó hatóságok sohasem tudták végleges magyarázatát találni annak, hogy kivel likőrozott Leirer Amália a gyilkosság előtt, hiszen Pödör váratlanul támadta meg és így nem lehetett ő a partner.

A "többszám" és egy-egy még nyilvánosságra nem hozható levélrészlet az, ami bizonyítéknak látszik Okolicsányi ellen.

A levelek áttanulmányozása után a vizsgálóbíró most újra kihallgatta Okolicsányit, hogy az új bizonyítékok alapján beisméro vallomásra bírja. Okolicsányi azonban makacsul tagadja, hogy a gyilkosságban részt vett volna. Leirer Amáliának a villanytelepen tett látogatása után — mondja Okolicsányi, — a Váci-uton át a Nyugati pályaudvar felé sétáltak, amely uton Pödör Gyula követte őket. A Nyugati pályaudvarnál Okolicsányi elvált Leirer Amáliától. Ekkor Pödör lépett hozzá és kérdezte tőle, hogy ki az a szép nő.

Okolicsányi elmondott Pödörnek mindent, amit róla tudott. Szerinte ez volt az egyetlen alkalom, mikor Pödörrel Leirer Amáliáról beszélt. Ezután még vagy kétszer-háromszor találkozott a leánnyal, de a huszadika után megszűnt közöttük az érintkezés.

Január 15-ikén kereste föl Pödör nővére, — állítja tovább Okolicsányi — elmondta, hogy öccsét elmeorvóintézetbe szállították és kérte, hogy járjon közbe a főorvosnál Pödör érdekében. Okolicsányi el is ment és beszélt a főorvossal. Néhány nappal ezután Pödör megszökött az intézetből, felkereste Okolicsányit, kinek egy gyémántos karperecet adott át megöröszésre, majd elmondta, hogy ki fog szökni az országból. Me gis köcsött Csehorországba, ahonnan többször küldött levelet. Ezekben nem történi említés a bűntényről, ellenben állandóan kisebb-nagyobb összegeket kér Okolicsányitól. Eleinte kapott is, de később, mikor Okolicsányi a pénzükladést megtagadta, újra írt, hogy Okolicsányi vegyen ki a nála levő karperecből egy briliánsdarabot és küldje el neki. A gyilkosságról Okolicsányi tudni sem akar, azt mondja, hogy ő a gyilkosság délutánján este tíz óráig a vagyonmentő vásáron volt.

A vizsgálóbíró most egyeztetni össze az újabb felmerült Okolicsányira rendkívül terhelő sulyos bizonyítékokat.

PÖR A ZSIDÓ HULLÁK KÖRÜL

Budapestről írják lapunknak: A "Rög" című lap múlt év október 26-iki számában "A romboló gyűlölet útjára" cím alatt hosszabb cikket közölt, amely a szegedi egyetem orvostudományi karának azzal a köztudomásu rendelkezésével foglalkozott, amely szerint az egyetem zsidó vallásu hallgatói addig nem látogathatják a bonctani órákat, amíg a fölbontásra kerülő hullák között zsidó vallásu embernek a hullája nem kerül a boncolóasztalra. A rendelkezés ismeretése után a cikk így folytatja:

"Mégdöbben az ember ilyen hallatára. Mintha a legutóbbi középkorban élénk, amikor a pápák zsoldos katonái százával huroolták maglyára azokat a szerencsétlen embereket, akik másként imádták istenüket. Most is ilyen időket élünk. A katolicizmus karddal és korbáccsal kezében, tiportja el a másvallásuakat. Már nem mesák a véresre vert zsidók jajdulnak föl emiatt, hanem a reformátusok és evangélikusok is. Éppen a minap volt az evan gélikusok országos nagygyűlése amelyen az egyik szónok

fájdalmas hangon emlékeztetett meg a katolikus nagygyűlésen elhangzott éles támadásokról és kifejtette, hogy a katolikus egyház vezetősége nem magyar és nem keresztény, mert hiányzik belőle az evangélium legfőbb parancsának, a szeretetnek a követése."

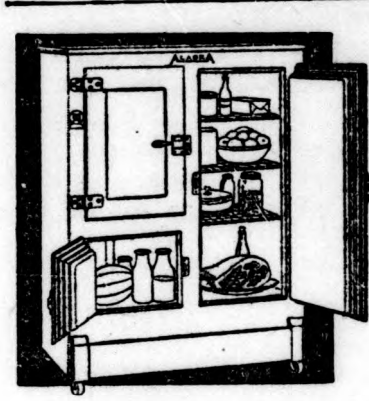
Az ügyesség a cikket inkriminálta és ennek alapján "saját útján elkövetett hitefelekezeti elleni izgatás büntetése" címén eljárás indítottak a szerző, dr. Domonkos László hirlapiró ellen. Az ügyet most tárgyalta Schadt-tanács. A tárgyalás során váltott a valódiság bizonyításának elrendelését kérte, a bíróság azonban ezt elutasította, mire a pörbeszédke kövekeztek. Majd kihirdették — rövid tanácskozás után — a döntést, amely szerint a bíróság dr. Domonkos Lászlót nézetgyalázás vétségéért és hitefelekezeti elleni izgatás büntetettért kéthónapi börtönbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen a védő föllebezett.

KEDELYES VICINÁLIS

Nyiregyházáról jelentik: A kedélyes rumi vicinális minap reggel 6 óra 10 percek elindult, észrevétlenül ellillant a vasuti kocsiból. A vonatvezető, kinek gondjaira volt bízva a fehér szárnyas, csak a lezárt majornál vette észre, hogy az hirtlen lett. Vészjelet adott s a vonat megállott. A liba keresésére indultak, mikor nem találták, visszatolattak Csempezig. A hazavágyó liba azonban csak nem került meg.

NE HALASSZA HOLNAPRA

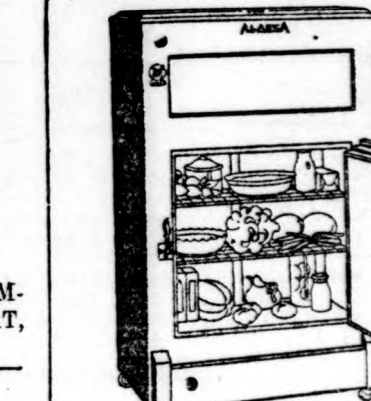
HANEM JOJJON BE MEG MA ÉS TEKINTSE MEG ÜZLETÜNKET. — Nincs olyan butor, szőnyeg, vagy berendezési cikk, amit rendkívül előnyös feltételek mellett meg ne kaphatna nálunk. Nem kell vásárolnia, csak látogasson meg bennünket és nézzen körül gazdagon berendezett üzletünkben.

Kitűnő jégsekreány minden nagyságban. Eredeti "ALASKA" parafával bélelt.

Raktáron tartunk finom "ARMSTRONG" LINOLEUMOKAT, kitűnő anyagból.

"ALASKA" parafával bélelt, felülnyitó JÉGSZEKRÉNY, kedvezményes árban.

A "DELRAY BUSINESS MEN'S ASSOCIATION" TAGJA

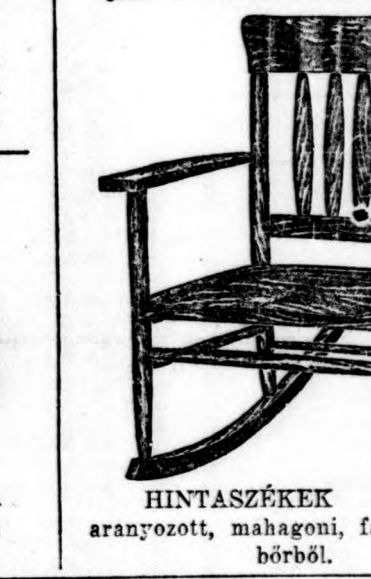

EBÉDLŐSZÉKEK Aranyozott, bőr és faüléssel.

Nagy választék GYEREK-KOCSIKBAN. Minden színben kapható, olcsó áron.

EGY NAPOT NYER. HA DELRAY BEN VÁSÁROL

HINTASZÉKEK aranyozott, mahagóni, faüléssel és bőrből.

GUNSBERG BROTHERS — 8015-19 W. JEFFERSON AVE.

anyus. Hiába, a régi recept... Ha gyermekkoromban sejtettem volna, hogy mi lesz belőlem... No, de mindegy... Olyan vagyok, amilyen vagyok és pontunk.

Tekintete a falra tévedt, ahol fehér négyzetek jeleztek, hogy nemrég még képek függtek ott a Brake-ösök kepei.

Nem születtem greizlernek, sem cégvezetőnek... a mindenségét. Azok se, akiknek a képeit, sajnos, elköttyavetyéltem. — Mind férfi volt. Az én fajtám. Nem erre a világra való. A világ lassankint kiérdemesült éjjeli örök menházává szelidül s nem tűri a magamfajta fenegerekeket... Ezret teszek egy ellen, hogy Gercke jár künn.

Egyetlen gyors mozdulattal leeresztette a függőnyt.

Nem vagyok éppen félénk, de hiába: a zóvatosság a porcellán anyja. Miért éppen karácsony este akar velem leszámolni az a derék ember, nem tudom...

Körülnézett majd összetette két kezét s kérő hangon mondotta:

— De az Eg szerelmére! Legyetek hát egy kissé barátságosabbak! Kedélyesebbek! Nem sokára vissza kell, hogy menjek Berlinban, ahonnan ma, ebben a gyalázatos hófúvásos időben egyegyedül csak azért jöttem ide, mert vagytam utánatok... A karácsonyfa ünnepi illata betölti a szobát, ti azonban úgy néztek rám, mintha... Már-

Idegesen, gyanakodva fordult az ablak felé.

— Mi az? Mintha egy fej tünt volna fel az ablaktáblák mögött. Nem láttad, Ágnes?

A nővérét kérdezte. Az öregasszony rövidlátó volt, Márta pedig, amióta hazajött, egy árva szót sem szóló hozzá, szemét állandóan lesütötte s úgy ült a helyén, mint egy szobor.

Von Brake kisasszony megrázta a fejét. — Nem láttam

Diether megnyugodott. Derülten folytatta:

— Az ilyen karácsonyi hangulat egészen átalakítja az embert. A lélekről leoldja a salakot s feleleveníti a gyermekben szép emlékeit... Ó, a régi karácsonyesték... s édes jó apám... Ha élne... mennyi minden volna másként... Ugy-e, mama?

— Ne vétkezz!

Az öregasszony hangja keményen hangzott, élesen.

A fia vállat vont. Szép arca elsötétedett. Felállt.

— Veletek se jut messzire az ember. Ha szemtelen vagyok: nincs inyetekre. Ha kivételesen kegyeletes és családias kuglófhangulat vesz erőt rajtam, abból is kiköz-kentek. De hát milyen legyek, hogy teteszteket kiérdemeljem? Ugy látszik le kell mondanom családom nagyrabcsüléséről..

HA BARMILYEN EGY-LETI, ÜZLETI, VAGY MÁS NYOMTATVANYRA VAN SZÜKSÉGE, RENDELJE MEG AZT —

A MAGYAR HIRLAP NYOMDÁJÁBAN.

PONTOS KISZÁMOLÁS, MÉRÉSSEL A RAKVÍDEKI RENDELÉSEKRE A LEGROVIDEBB IDŐ ALATT KÉSZITUNK.

FOIRODA: 501 WEST LARNED STREET

DETROIT, MICHIGAN, PIGKIBODA: —

828 South West End Avenue

DETROIT, MICHIGAN, (Delray.)

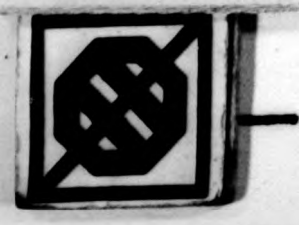
Magyarországba

Nagyzereri harmadik osztályú óda-vissza utazás Magyarországra. Utalásdíj Budapestig \$192.50—\$204.50.

JO USÁGI! Az Egyesült Államok egyik törvénye megengedi, hogy körülbelül egy évre tartózkodást nyerhessen hazájában és visszatérhessen az Egyesült Államokba anélkül, hogy a kvóta-törvény alá esne. A mi fényes, örök hajónk, belépve a MARIETTA, a világ legnagyobb hajóját, az OLYMPIC, HOMERIC, BELGIENLAND, LAPLAND, PITTSBURGH, ARABIC és hajókat. Ez utasait biztosítanak Cherbourg, vagy Antwerpenből. Minden hűtött étel, kávé, hús, és minden, ami szükséges a hajón. Az összes harmadik osztályú utasok zart, kettő, négy és hat személyes kabinokba lesznek elhelyezve. Kényelem, kiváló konyha, és gyönyörű bánásmód.

Kérdezze meg a helyi ügynökönket. WHITE STAR LINE RED STAR LINE Majestic Bldg., Detroit, Mich. A. BULLA ES FIA, 7822 West Jefferson Ave., 7822 West Jefferson Ave., J. DUSCHINSZKY, 7800 West Jefferson Avenue, HIRSCHELD BROS., 7724 West Jefferson Avenue.

KISHIRDETÉSEK

Down Town

Tol kapható a Magyar Hirlap? Metropolitan News... Woodward és Monroe sarkán... Shelby és Michigan sarkán...

Munkát nyer nő

Leány, könnyű házimunkára felvételt, lakás és ellátással... Hastings St., a Henrich közelében...

Kiadó

7 szobás modern lakás kiadó, minden kényelemmel ellátva... 7315 W. Jefferson Ave.

Lakás keresés

Lakást keres étkészéssel magán családnál 2-3 fiatal ember... 7328 W. Jefferson.

Eladó

Jóforgalmu Restaurant más váltalat miatt, olcsón eladó... 7744 W. Jefferson Ave., Klein.

Eladó

Fizetünk legmagasabb árat használt bútorért, ugrasztunk kicseréljük a régi bútorait újra... 8379 W. Jefferson.

Eladó

4 szobás ház betegség miatt sürgősen eladó 300 dollár felezéssel... 2672 R.

Eladó

20x100 ft. lett az Allen Roadon, az Oakwood Blvd. sarkán... 8011 Barnes St.

Eladó

40 lakásos telek a Reid Avenuen fűtött blok a West Jeffersonon... 8330 West Jefferson.

ELADÓ

Eladó nyolc csaldós Frame-ház, 5 szoba és fűtőd minden lakásban... 594 S. Post Ave.

Jókarban lévő bútor eladó, esetleg 6 szobás lakás is átvehető... 5877 Harvey St.

Egy jólmenő Grocery és soft-drink üzlet, olcsó házbérel és hosszú leas... 525 West End Ave.

Eladó az 1584 Highland Avenue-i tiszta tégla ház... 1584 Highland Ave.

7 szobás ház, félig fa, egy csaldós, 40x148-as telken... 732 Green Ave.

Társat keres

Gyárak mellett, 200 személyre berendezett Restauranthoz társat keres... 8025 West Jefferson Avenue.

HA BETEG MENJEN ORVOSHOZ; HA HÁZAT AKAR VENN, MENJEN TOTH-HOZ

A FORT STREETEN a Fisher Body-val szemben 6 szobás ház... 80x100, a Springwellsen, Street c. 2000.

TO TH

501 SO. WEST END AVE.

ÉPITÜNK

KIFIZETETT LOTJARA TELJESEN MODERN 1 VAGY 2 CSALADOS HAZAT TELJES SZERINT KONNYO FELTETEEKSEL

ALLEN ROADON

Még van néhány jó business lotunk \$1,000 és feljebb darabja... 7915 W. JEFFERSON AVE.

D. KLEIN REAL ESTATE IRODAJA

7915 W. JEFFERSON AVE. — Telefon: Cedar 4077

BOBULIN, A FEKETE CÁR REGÉNY

Irta: Méray-Horváth Károly

—Hol marad Bobulin? —Bemenek érte... öfenéséhez? —Oly avatott művészzel tartotta a pauzát öfensége előtt...

Azonban Bobulin már jött. Éppen a cárnak gyanakvársá induló arcát látta...

— Igen, felség, mindig ugyanaz az idea. A mániákust mindig csak egy idea vezeti.

A cárnak végtelenül jólesett ezt hallani. — Igen, — folytatta a cár — mániákus. Mindig háborút akar.

— Felség, nem magát a háborút. A mániákus mindig valami egészen személyi momentumot hajszol.

A cár nagyon várta, hogy Bobulin most ki is mondja: mi az a személyi momentum? Bobulin a nyakizmok kis felfelrándulását látta...

— No?... No?... Kimondod?... — Nem, ezt felségnek kell szétszedni, kibogozni.

A cár mosolygott, örült, hogy valami dolgot adott neki. — A mániákus a diesőség iránt is egészen érzékenyen tud lenni.

A cár nem tudott ellentállni, felnevetett. Baptiste elejtett egy pár csepeget és riadtan kiszaladt.

A cár kacagott. Egyszerre utánasietett és kiáltott: — Baptiste! Baptiste! A szeizmográfhoz, a pincébe! És szemei élénkek lettek:

IFIASSZONY SUGOK MAGÁNAK VALAMIT?

Ugyebár magáéknak van egy háza, de szeretne tőle megszabadulni, mert óregecske, no meg nem elég modern. Szeretne rajta tudni már csak azért is, mert meggyőződött, hogy az öreg SZERDAHELY milyen gyönyörű házakat épített...

EGYSZERŰ ÉS NAGYSZERŰ WEST END BUILDING & REALTY COMPANY

FRED SZERDAHELY, Manager 840 CARY STREET, Corner 8100 WEST JEFFERSON TELEFON: CEDAR 3872

— Az megvan! — és a fejét meg utolag is élénken intett néhányszor, hogy az megvan. Bobulinnak eszébe jutott egy klinika esete, egy paraszt, aki hosszú ideig nem dolgozott és mikor aztán először adtak kapát a kezébe...

— És így mi az, amit a nagy herceg mániákusnak vont ki felség? — A trón, — mondta a cár. Most Bobulin mutatott örömet, hogy megvan!

A cár azonban félbeszakította. A maga kellemes érzésében részletlenül akarta a cárnét is. — Gyermünk át a cárnéhoz. — És így, tipegve már indult is. Mentében előresietett, meg visszaesatlakozott Bobulinhoz.

A cárné arca ragyogott. Nyelvén még mindig a bivós szó volt, amivel Nikolaj fölött 5 lett urrá. És valami úgy repesett benne. Hogy ő hogy ki találta a szót. Két lépést gyorsan feljűlt tett...

A cár észrevette, mintha röpülne... Majd megállt és most lassan, mintha igen melegen tenné, a cárhoz húzódott. Bobulin és a cár közé.

A cár csak jött előre és Bobulinnak szólt: — Most mondja tovább — és a kezével a karszékre vevegett, hogy a cárné üljön le. A cárné hol a cár, hol Bobulin bámult. — Mondja tovább, — ismételte a cár.

— Felség asszony, — kezdte Bobulin — öfensége pompás munkát végez: — szétszedte Nikolaj nagyherceg mániáját. — Igen, igen, — vetette közbe a cár — a trón!

A cárné gyönyörű testtartással egyenesen ült, egyik keze az asztalon, a másik — és Bobulin ezt nézte — zsebkendőjét gyűrögte. Most felkapta kissé, mintha örülne valaminek. A cár szinte kérdő arccal fordult feléje.

Aztán elejtette, Bobulinnak le kellett hajolnia érte. A cárné most már ne gyűrte, hanem simogatta a kendőt. A cár intgette Bobulinat, hogy folytassa.

— Ha Nikolaj nagyherceg ne maz a mániákus volna, — kezdte Bobulin — öfensége pompás munkát végez: — szétszedte Nikolaj nagyherceg mániáját.

A cárné gyönyörű testtartással egyenesen ült, egyik keze az asztalon, a másik — és Bobulin ezt nézte — zsebkendőjét gyűrögte.

Aztán elejtette, Bobulinnak le kellett hajolnia érte. A cárné most már ne gyűrte, hanem simogatta a kendőt.

A cár intgette Bobulinat, hogy folytassa. — Ha Nikolaj nagyherceg ne maz a mániákus volna, — kezdte Bobulin — öfensége pompás munkát végez: — szétszedte Nikolaj nagyherceg mániáját.

A cárné gyönyörű testtartással egyenesen ült, egyik keze az asztalon, a másik — és Bobulin ezt nézte — zsebkendőjét gyűrögte.

Aztán elejtette, Bobulinnak le kellett hajolnia érte. A cárné most már ne gyűrte, hanem simogatta a kendőt.

A cár intgette Bobulinat, hogy folytassa. — Ha Nikolaj nagyherceg ne maz a mániákus volna, — kezdte Bobulin — öfensége pompás munkát végez: — szétszedte Nikolaj nagyherceg mániáját.

A cárné gyönyörű testtartással egyenesen ült, egyik keze az asztalon, a másik — és Bobulin ezt nézte — zsebkendőjét gyűrögte.

Aztán elejtette, Bobulinnak le kellett hajolnia érte. A cárné most már ne gyűrte, hanem simogatta a kendőt.

A cár intgette Bobulinat, hogy folytassa. — Ha Nikolaj nagyherceg ne maz a mániákus volna, — kezdte Bobulin — öfensége pompás munkát végez: — szétszedte Nikolaj nagyherceg mániáját.

A cárné gyönyörű testtartással egyenesen ült, egyik keze az asztalon, a másik — és Bobulin ezt nézte — zsebkendőjét gyűrögte.

Aztán elejtette, Bobulinnak le kellett hajolnia érte. A cárné most már ne gyűrte, hanem simogatta a kendőt.

A cár intgette Bobulinat, hogy folytassa. — Ha Nikolaj nagyherceg ne maz a mániákus volna, — kezdte Bobulin — öfensége pompás munkát végez: — szétszedte Nikolaj nagyherceg mániáját.

A cárné gyönyörű testtartással egyenesen ült, egyik keze az asztalon, a másik — és Bobulin ezt nézte — zsebkendőjét gyűrögte.

Aztán elejtette, Bobulinnak le kellett hajolnia érte. A cárné most már ne gyűrte, hanem simogatta a kendőt.

INGATLANFORGALMI OSZTALYA Saját épületében. 841 S. WEST END AVE. VAGY 7832 WEST JEFFERSON TELEFON: CEDAR 0829

Építünk!

EGY VAGY KÉT CSALADOS HAZAT KIFIZETETT LOTJARA, LEFIZETÉS NÉLKÜL ELADÓ HAZAK:

FORD RIVER ROUGE gyárhoz közel, 12 szobás modern új ház, 6 szoba és fűtőd lent, 6 szoba és fűtőd fent, egész pince, 2 steam furnace, stb., lefizetés csak 2,000 dollár.

HERKIMER AVE., 6 szoba és fűtőd, pince, garage, stb., lefizetés \$2,000.

GREEN AVENUE, 8 szobás tégla ház, teljesen modern, jutányos ár és könnyű feltételek.

DEARBORN AVE.-hoz közel, 7 szobás ház; fűtőd, toilet, nagy lot stb., lefizetés csak 1,300 dollár.

BEID AVENUE, 6 szoba és fűtőd, egész pince, stb., lefizetés 1,500 dollár.

DELRAY-BEN két csaldós ház, fűtőd, toilet, egész pince, furnace, lefizetés csak 1,500 dollár.

NÉHÁNY MEGBIZHATÓ ÜGYNÖK AZONNAL FELVÉTEK

tovább, aztán megállt a cárné előtt. Megint Bobulinhoz ment, szeretne volna megölelni.

Bobulin folytatta: Felség hatalmában van: nekieresen Nikolaj nagyherceget a mániákus végtelen: ha elveszt háboruját, egy többoldott fog Pavlovskiban a világtól elzárkózni.

A cár egyre izgatottabban kapkodta a fel-felzillanó szeméit: — az ő hatalmában van Nikolaj végtete!...

— Felség csak maradjon amellet, hogy ellene van és ellene volt a háborúnak.

A cárné hirtelen felkelt, sápadt lett, elfordult, az ablak felé haladt. A cár nyugtalan lett, hogy a cárné talán másképp gondolkozik. Bucsut intett Bobulinak, aki meghajolt és eltávozott. Annnyit még látott, hogy a cárné vállai inognak és a keze — mintha utjai közt elszakadt volna valami.

Mikor Bobulin kiült, a cárné indulatosan eljött az ablaktól és csak annyit mondott a cárnak:

— Ugyan!... A cár nem értette. A szoba tulso végén a cárné idegesen odadobta az elszakadt zsebkendőjét a diván sarkába.

— Ugyan... hogy tehetsz ilyet?... — Mit, kérlek, mit? — Hogy lehet... — a cárné ajkait harapáálta — hogy lehet... férfi... férfit!...

(Folytatjuk.)

RITKA ALKALMI VÉTELEK MOST IS. MINT MINDENKOR. CSAKIS FERENCI-NÉL

REAL ESTATE IRODAJA 7856 WEST JEFFERSON Detroit, Mich. PHONE: CEDAR 1035.

Forduljon teljes bizalommal ezen legnagobb és legmegbizhatóbb magyar ingatlanforgalmi irodához, amely a legregibb ilyen iroda Detroitban és egész Michigan államban.

Jöjjen be irodánkba és jelentse be házvételére vonatkozó igényét és mi megszerezük Önnek azt a házat, amilyent venni óhajt.

CONTRACTJAIT MEGVESSZÜK HÁZVÉTELÉNEL BEVÉSSZÜK A LEFIZETÉSBE

NAGYSZERŰ helyen modern 5 és 7 szobás új házak furnace-val, gáz villany és víz bent van. Lefizetés \$600 és \$800, valóságos bargain.

DELRAY egyik legjobb Restaurant-és kávéháza, előnyös feltételek mellett eladó.

RIVER ROUGE-on, 8 szobás új modern tégla ház, Sun Parlor-ral \$9,500.

ECORSE-on, 5 szobás ház teljesen berendezett butcher és grocery üzlettel, egész pince, áron eladó. Befizetés \$1,100. Havi törlesztés \$40.00.

MACKIE ST.-en 5 szobás ház, fűtőd, pincével, igen jó karban, rendkívül olcsón megvehető. Befizetés \$1,000.

DELRAY legjobb helyén 2 csaldós modern ház, 45 láb szélességgel. Ár \$8,500. Bámélet olcsó.

CONFECTIONERY STORE

Forgalmas helyen, jól jövedelmező üzlet.

TÖB MINT EZER HÁZ

és mindenféle üzlet lett átadva részünkre eladásra. Nálunk feltétlen talál kedvére való házat vagy üzletet. Delray bármely részén, Ecorse, River Rouge, Lincoln Park és Oakwood házakban nagy választék.

ÖTÖDIK 5TH ÖTÖDIK

Évfordulói Kiárusítás

ANNIVERSARY SALE BOSTON DRESS ÉS DRY GOODS COMPANY

Mindkét üzletében 8148 WEST JEFFERSON AVENUE, 8160 WEST JEFFERSON AVENUE, (a Sloan utca sarkán) Ezen nagy kiárusítás

JULIUS HÓ 17-ÉN, PÉNTEKEN REGGEL 9 ÓRAKOR KEZDŐDIK amely alkalommal az összes raktáron lévő áruk mélyen leszállított árban lesznek kiárusítva. JÓ MINŐSÉGŰ ÁRUK! PONTOS KISZOLGALÁS! O L C S Ó A R A K !

Szeresésére, megvagyok nélküle is. Ismét kitekintett az éjszakába.

— Valami resecgett-ropopott kiűn a kertben. Gyerekek! Valaki jár ott!

A karácsonyfás szobaszegletbe lépett, úgy, hogy a kertben álló nem láthatta és fölemelte a földről a kislányát, aki babáját szivére szorította aludt.

— No kicsikém, legalább te légy kedves apádhhoz, ha már a többiek nem szeretik. Gyere lovagoljunk egy kicsit.

S elkezde a térdén lovagoltatni. A gyerek felébredt s az első percben nem is tudta, hol van? Ámúlt szemmel meredt a karácsonyfára s az apjára, a szája sájrásra görbült s ő maga laposakat pislantott.

— Aludj hát, kis álomszuszek! — mondta Diether s már ringatni is kezdte, miközben meleg, érzelmes hangon egy régesrégii altató-nótát dalolt.

Amikor a gyerek elaludt, visszatette a szőnyegre s újra beszélni kezdett: — Ilyen estén bizony Isten nem értem, hogyan élhet valaki hit nélkül. En modern ember vagyok, felvilágosult szellem, szabadgondolkodó, de azért azt tartom, hogy: a vallás mindenkéltől. Bizony. Vallás és természettudomány igen jól összeegyeztethető egymással. Anyuskám, mondd: vannak-e szegények a faluban? Vannak? Itt

van, leteszek a számukra száz márkát. Vegyének érte maguknak egy hitbizományt. Ilyen ember vagyó kén!

Föl-alá sétált a szobában. — Olyan vagyok, mint egy gyermek. Mint a vajaskenyér. Csak bánni kell tudni velem. Csak érteni kell a módját. De azt nem érti itt senki sem. Ez a művészet feledésbe ment teljesen. Tökéletesen csak egy valaki értette... Nem ugatnak-e a kutyák, Ágnes?

— Nem hallom... — Mintha idegent szimatolnának. Mint ha járna kiűn valaki... Talán Gereke... — Gereke már régesrégien nics a faluban...

— Az nem zárja ki, hogy ma estére hazatérjen... No, de mindegy... Hol hagytam abba? Igen. Ott, hogy csak egy ember tudott bánni velem. Az öreg Pollák. Vértésörmester. Ha valami nehéz dologról volt szó, csak annyit mondott. "Zászlós... aki olyan ember, mint én..." s éreztem, hogy dagad a szívem a büszkeségtől. Nem volt, amit meg ne tettem volna, ha ezt mondtatta. Pompás fickó volt az öreg Pollák.

A figyelmes szemlélő észrevehette, hogy alighanem egy kicsit többet ivott a kelle-ténél.

— A szarvasgombák kitűnők voltak,

BORSODVÁRMEGYÉT MEGTISZTITOTTÁK A SÁSKÁTÓL

Miskolcra jelentik: Alsóbor-sod egész vidékét ellepte a marokkoi és olasz sáska, amelynek irtását a rovartani állomás vette a kezébe. A szomszédos Heves, Hajdu és Szabolcs vármegyékkel együtt az egész terület három kerületre osztva, két-két gazdasági felügyelő vezetésével, 275 sáskairtó gépet helyeztek üzembe, amelyekkel a sáskairtást be is fejezték. A rovartani állomás a sáskairtást a következő esztendőben is folytatni fogja, hogy három-négy éven belül ezt a kártékony rovart véglegesen kipusztítsa.

A cár hirtelen előretolta fejét. A cárné egy pillanatra két kézre kapta zsebkendőjét és a szája elé tartotta. Bobulin már látta, hogy mindkettőnek valami — titokban — nagyon kívánatosat mondott.

— Miért? Miért? — kérdezte a cár, mivel Bobulin késett. — Mert az a hadvezér, akit nem a háborúja foglal el egészen, nem geniejeének a győzelmi víziója, hanem a mániákus a legelső pillanatban és mindig összehárodik, amikor nem úgy történik valami, a mint ő azt képzelte. A cár egyre élénkebben figyelt:

A genie éppen abban különbözik, hogy mindig össze tudja rendezni a dolgokat a logikai cél felé. A mániákus csak a személyi céljai felé lehet olykor genie. Mit ki nem találunk néha! Méltóztatik felségnek ezt a különbséget megérteni? A cár hevesen intgetett, hogy igen, érte.